

FAŞİZME KARŞI aylık siyasi gençlik dergisi sayı 1 mart 1979

GENÇ ÖNCÜLER

2. YILDA

Daha çok örgüt
daha kitlesel genç öncü
daha daha güçlü örgütlenme
daha yüksek biline

ÜLERİ

faşizme karşı GENÇ ÖNCÜ'ler MÜCADELENİN SÜREKLİLİĞİNİN KANITIDIR

Sıkıyönetimin anti demokratik uygulamaları yoğunlaşarak sürüyor. İlan edilmiş gerekçesi-
nin tersine, sıkıyönetim uygulamaları bu gü-
ne kadar bütünüyle demokratik hak ve özgürlükleri
kısıtlama, giderek ortadan kaldırma yönünde gelişt-
ti. Demokratik kitle örgütlerinin çalışmaları fiili
olarak engellendi. Basın özgürlüğünden söz etmek
artık olanaksız hale geldi. Sıkıyönetim uygulamala-
rını eleştiren hemen tüm yayın organları sıkıyöne-
tim komutanlarınca yasaklandı.

Bu arada, yayınına başlandığından bu yana, işçi
sınıfının politik hareketinin çizgisini rehber edine-
rek geniş gençlik yığınlarına sesini ulaştırmaya ça-
lışan Genç Öncü'nünde basımı, dağıtımı satışı önce
Ankara, sonra İstanbul Sıkıyönetim komutanlıkları-
nın bildirileriyle durduruldu. Genç Öncü 9. sayı-
sında sıkıyönetimin anti-demokratik girişimlerine
ve bu arada ilerici yayın organlarının yasaklanma-
sına karşı çıkmıştı 9. sayıda aynı zamanda, sıkıyö-
netime karşı çıkmanın sıkıyönetim yasasına ters
düşmek demek olmadığı, sıkıyönetimi eleştirme
hakkının engellenemeyeceği vurgulanmıştı. Ancak,
bugün görülüyor ki sıkıyönetim komutanları ve sıkı-
yönetim uygulamalarından sorumlu olan hükümet
zaten antidemokratik hükümlerle dolu olan sıkıyö-
netim yasasına bile uyma zorunluluğunu duyma-
makta keyfi baskı girişimlerini yoğunlaştırmakta-
dırlar.

Bu gelişme doğaldır. Sıkıyönetim ilan edildiği sı-
ralarda söylendiği gibi, sıkıyönetim asıl hedefi işçi
ve emekçi sınıflarımızın örgütlü mücadelesi olacaktı
ve böyle olmuştur. Ancak, işçi ve emekçi sınıfları-
mızın ve ilerici gençliğin bu saldırılar karşısında geri
çekileceğini düşünmek boş bir hayaldir. Mücade-
le, her alanda, her hal ve şartta sürdürülecektir. Fa-
şizme Karşı Genç Öncüler bunun açık bir kanıtıdır.

BU SAYIDA

Zafer Örgütlü Halklarındır	3
Genç Öncü'nün Bir yılı A. Atalay . . .	4
60 Kurucudan 60 Şubeye	4
Anti-Demokratik Uygulamalara Son Verilmeli, Sıkıyönetim Kaldırılmalıdır	7
TİP II. Büyük Kongresi İleri Mevzilerin Köşe Taşdır	9
TÜM-DER Kongresi	10
İran'da Halk Zaferi	10
Demokratik Mevziler Faşizme Terkedilmeyecek	11
Türkiye'de Sınıflar	16
Sürekli Faşizm mi? Faşist Tırmanış mı?	20
Sosyalizm: Çocuklar İçin	
Kuşkusuz Gelecek	24
Almanya'da Burjuva Demokratik Devrim	26
Burjuva Sanat Anlayışının Çıkması .	28
Demokratikleşme İçin Plan	30
Komün Yaşıyor, Yaşatılıyor	31

contents

monthly political review for youth

- * YOUNG VANGUARD: A year of persis-
tent struggle
- * Stop anti-democratic policies, and the
Martial Law
- * Social classes in Turkey
- * Socialism : A reliable future for children
- * The Commune lives on

Faşizme Karşı Genç Öncüler Aylık Siyasi Gençlik
Dergisi • Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ha-
san Keskin. Adres: Hasan Keskin Hürriyet Bulvarı
Karaosmanoğlu İşhanı Kat 5/503, Basmane İzmir •
Fiyatı: 10 TL. Abone 6 aylık: 60 TL. Yıllık: 100
TL. Yurtdışı 2 katıdır • Baskı

ZAFER ÖRGÜTLÜ HALKLARINDIR

İran'da, faşist Şah rejimi yıkıldı. İşkenceye, şiddete, faşist teröre dayanan Şah rejimini, ne özgürlük vaadleri, ne "özgürlükçü" Bahtiyar hükümeti ve ne de Şah'ın binlerce kişilik ordusu kurtaramadı. Binlerce ölüye rağmen İran halkı, başlattığı şanlı direnişi zaferle noktalamasını bildi. Yalanlara ve demagojilere kulak asmadan, kadınıyla, çocuğuyla, ihtiyarıyla savaşıyan binlerce İranlı dünya halkları için örnek bir direnişin simgesi oldu. Onlar, özgürlüklerin vaadlerle değil örgütlü ve yığinsal mücadeleyle kazanılabileceğini bir kez daha kanıtladılar. Şimdi zafer sevinci içinde-ler.

Sevinenler, yalnızca İranlılar değil. Tüm dünya emekçileri, faşist Şah rejimini yerle bir eden, İran halkıyla aynı duyguyu paylaşıyorlar. Bunu çeşitli biçimlerde dile getiriyorlar. Yeni İran hükümetini ilk tanıyanların başında sosyalist sistem içinde bulunan devletlerin ve II. Dünyanın ilerici ülkelerinin gelmesi ortak duygunun en canlı biçimini somutluyor.

Elbette, İran hükümetini tanıyanlar salt ilerici, sosyalist ülkeler değil. Başta, daha düne kadar Şah rejiminin en önde gelen destekçisi ABD olmak üzere, batılı kapitalist ülkeler de yeni İran hükümetini tanıdıklarını ilan ediyorlar. Ancak emperyalist-kapitalist ülkelerdeki bu yönelimin, çaresiz bir yönelim olduğu açıktır. Şah rejiminin devam etmesi için bu ülkeler tüm olanaklarını seferber etmişler, ancak çöküşü önleyememişlerdir. Şimdi, kendi açılarından önemi çok büyük olan İran'ı bütünüyle karşılarına almamak için, istemeyerek de olsa yeni İran hükümeti yetkilileriyle görüşmeye yanaşmaktadırlar. Ancak, İran'da kaybettikleri mevzilerin yeniden kazanılabilesinin o kadar kolay olamayacağını da iyi bilmektedirler. Orta Doğu'da, emperyalizm, İran yenilgisinden sonra, yeni köprü başları tutmak hazırlığı içine girmiştir. Bu noktada ise, Türkiye emperyalizmin en önemli hedefi durumuna yükselmektedir. Türkiye bugüne kadar, emperyalist-kapitalist ülkelerin güvenilir bir müttefiki olmuştur ama, bugünkü konumuyla Türkiye emperyalizmin Orta-Doğu'ya açılan bir üssü durumunda değildir. Anti-emperyalist bilinç ve örgütlülük düzeyi, Türkiye'nin bu konuma düşmesine olanak tanımamıştır. Bir başka deyişle, işçi ve emekçi sınıflarımızın ve demokratik güçlerin örgütlü mücadelesi, ülkemizin emperyalizmin serbestçe at oynatabildiği bir alan olmaktan çıkarmıştır.

İran yenilgisinden sonra, gözlerini Türkiye'ye çeviren emperyalizm en başta bu antiemperyalist, demokratik gelişimden kormakta, çekinmektedir. Tüm

hesaplarını da, bu yüzden, ülkemizdeki ilerici, sosyalist örgütlenmeleri ezmek yönünde yapmaktadır. Ekonomik, askeri, politik vb. alanlarda kendine bağımlı kıldığı, Türkiye burjuvazisini ve onların iktidarlarını, şimdi ilerici, sosyalist güçlerin baskı altına alınması için zorlayacaktır ve zorlamaktadır. Ülkemizdeki son gelişmeler, emperyalizmin bu planlarından bağımsız olan gelişmeler değildir.

Bu konuda önemli bir gösterge, son günlerde, ülkemizde ve batı kapitalist ülkelerinin gerici-faşist basın organlarında Türkiye üzerine yapılan yorumlardır. Bu yorumlar esas olarak, Türkiye'nin kaynayan bir kazan olduğu, İran'daki olayların Türkiye'ye yavaşça noktasında birleşmektedir. Onlara göre Türkiye bir iç savaşın eşiğine gelmiştir. Bu gelişimin mutlaka önlenmesi gerekmektedir. Emperyalizmin ve onların ülkemizdeki işbirlikçilerinin sözcülerinin bu sözleri açıkça, ilerici, sosyalist güçlerin ezilmesi talebidir. İlericiler, demokratlar, sosyalistler etkisizleştirilmedikçe, Türkiye'nin İran olmaktan kurtulma şansı yoktur.

Bu çağrılar, öyle görülüyor ki, bugün işbaşındaki hükümeti etkilemiştir. CHP ağırlıklı hükümet, ülkemizdeki terör olaylarının silahlı saldırıların ve katliam girişimlerinin baş sorumlularının, faşist güçler olduğunu unutmuş gözükmektedir. Hükümet yetkililerinin açıklamalarından bu sonuç çıkmaktadır. Sıkıyönetim uygulamalarının ulaşılmış olduğu boyutlardan bu sonuç çıkmaktadır.

Hükümet, emperyalizme, gerici-faşist güçlere karşı tam bir teslimiyet içine girmiş durumdadır. Emperyalizme, ülkemiz topraklarının yeni üssü kurulması için verilmesiyle, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması ilerici, sosyalistler üzerindeki baskıların artmasının üst üste çakışması, bu teslimiyetin açık görünümüdür. Üslerin "barışçıl amaçlarla" değil, emperyalizmin saldırı merkezleri olarak kullanılacağı son İran olayları sırasında ortaya çıkmıştır. Sıkıyönetimin ise "özgürlükleri" korumak için değil, özgürlükleri ortadan kaldırmak için ilan edildiği artık kör gözlerle bile görülebilmektedir.

Bu çok yönlü saldırı karşısında, geri çekilmenin intihar olacağı iyi bilinmelidir. Bu noktada, tüm güçler özgürlüklerin korunması yönünde, örgütlü birleşik gücün seferber edilmesi doğrultusunda yoğunlaştırılmalıdır. Hak ve özgürlüklerin kullanılamaz hale sokulmasına karşı direnilmeli, tüm olanaklar zorlanmalıdır. İlerici, demokrat, sosyalist güçlerin geri çekildiği her alan, faşistler tarafından bir sıçrama taşı olarak kullanılacaktır, kullanılmaktadır. Gerici faşist güçlere bu olanak tanınmamalıdır.

GENÇ ÖNCÜ

GENÇ ÖNCÜ'NÜN BİR YILI

Abdurrahman ATALAY

GENÇ ÖNCÜ GENEL BAŞKANI

Türkiye İşçi sınıfının öncüsünün, ülkenin koşullarını değerlendirerek; yığınsal, bilimsel sosyalist ilkelerde, işçi köylü, öğrenci gençlik tabanında çalışacak bir örgütlenmenin adımlarının atılmasını kararlaştırması ve bu yönde militanlarını görevli kılmasıyla başlayan çalışmaların ilk sonuçlarının alınmasından bu yana bir yıl geçti.

İlk sonuçlarının alınması, yada o güne kadarki çalışmaların nitel sıçrama yapacak düzeye erişmesi, gençliğimizin bilimsel sosyalist ilkelerde örgütlenen GENÇ ÖNCÜ'sünü yaratmıştı. 1978 19 Mart'ından bu yana sosyalist mücadele açısından kısa olmakla birlikte GENÇ ÖNCÜ açısından oldukça yoğun geçti.

Başlangıçta söylenenler kanıtlanmak zorundaydı. Söylenenlerin kanıtlanması yolunda çok kısa sürelerde büyük adımlar atılacaktı. Yoğun ve hızlı bir örgütlenme içine girmekle yükümlüydük. Gerek ülke düzeyinde yaygın, gerekse birimlerde derinlemesine bir örgütlenme. Bu yoğun ve hızlı çalışmanın, çok kısa sürelerde belirli düzeye ulaşma zorunluluğu, çetin

bir ideolojik mücadeleyi gerektiriyordu. Söylediklerimiz, yaptıklarımız "yeni" bulgular olmamakla birlikte, evrensel ilkelerin ülkemiz koşulunda somutlanması olmakla birlikte; bunların gün ışığına çıkmasından önce geçen sürenin gençlik üzerindeki yıkıntıları onarmak, geniş gençlik yığınlarına doğruları ulaştırmak ancak çetin ve yılmayan bir ideolojik mücadeleyle başarılabilirdi. Bunu yapmaya çalıştık.

Geçtiğimiz bir yılda yaptıklarımız, bunlara temel olan eylem ilkelerimiz önümüzde duran yeni dönemlerin minyatürü, küçük bir "ilk"i özelliğini taşımaktadır. Tüm bunlar katlarıyla aşılarak, çok daha yoğun biçimde yaşama geçirilecektir. Doğaldır ki temel ilkelerimizden en ufak ödünler bile vermeksizin, inandıklarımızı, bildiklerimizi eveleyip, gevelemeksizin.

Bu bir yıl içinde başarılarımız, başarısızlıklarımız en üstten, tabana kadar; Genel Başkandan, şube üyesine kadar büyük deneylerle doludur. Bu deneyler en ayrıntıda değerlendirilmeli, yeni deneyimlere ışık tutacak biçimde eylem kılavuzları biçimine getirilmelidir.

60
kurucudan
60
şubeye

İçinde bulunduğumuz ay içinde Genç Öncü Örgütü bir yılını dolduruyor. Genç Öncü 19 Mart 1978 günü yurdun çeşitli yerlerinden gelen 60 kurucu üye ile kuruldu. Kurucuların taşıdığı coşku ve heyecan o gün tüm bilimsel sosyalist gençleri sarıyordu. Çünkü artık gençliğe bilimsel sosyalizmi götürmede uzun süredir ihtiyacını duydukları önemli bir araca, gençlik örgütüne sahip oluyorlardı. Mücadelenin güçlüğü onları korkutmuyordu. Zaten bu tercihlerini daha önceden yapmış, işçi sınıfının politik hareketi içinde yerlerini almışlardı.

Merkez kurulları belirlenmiş, çalışma ilkeleri ve hedefleri ortaya konmuştu. Örgütlenmede hedef: gençlik

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

2. YILINDA

Başarılarımız, yeterince başaramadıklarımız, tüm bunlar bizler için önemli anahtarlardır. Yeterince başaramadıklarımız diyoruz; çünkü bizleri ülkücül de-ğerde yanlışlardan alıkoyan, koruyan bir hareketten kaynaklanıyoruz. Gerçek gücümüz ve sağlam, yırtmaz notamız işçi sınıfının öncüsünü izlemenin güvencesini taşımaktadır. Bizlerin en önemli yanışı yapabileceklerimizin altında işler yapmak, uzanabileceğimiz dü-zeylerden çekinmektir. Bizler, ideolojik ve politik ola-rak yanlışlar yapmayız, gençliğin somut çıkarlarını yok sayarak, yeterince önemsemeyerek geniş gençlik yığınlarını "yanlışlara" itmeyiz. Bizleri ülkemizdeki diğer örgütlenmelerden ayrı kılan, üstün kılan da bu-dur. Bunun tersi, yani sosyalist hareketin hedefleriyle uyuşmayan bir gençlik hareketi olamaz. Biz hedefleri-mizi, amaçlarımızı ülke somutundan kaynaklamanın ve sosyalist hareketin hedefleriyle uyuşmanın güven-celerini taşıyoruz. Taşidikça güçleneceğiz.

Kuruluşumuz, toplumsal mücadelelerin yoğunlaş-tığı bir yılda oldu. Mücadelemiz bu yoğunlaşan top-lumsal mücadelelerle birlikte sürdü. Ülkemizin emper-yalizmin ve faşizmin oyunlarıla "karanlık" bir gele-ceğe itilmesi günlerini yaşıyor. Bu anlamda iktidar çiftleştirdi, yasal görünümde hükümet olan CHP ve gide-rek güçlenen, görünürde hükümet olmayan faşizm. İş-te böylesine yoğun ve uyanık olunması gereken bir döneme girerken bizlerin görevleri artarak sürecektir. Bizler her türlü koşulda mücadelemizi sürdürmenin ör-neklerini yaratacağımız bir dönemdeyiz. Bu bizleri yıldırıyor, tam aksine yoğunlaşan görevlerimizle, dha hızlı işlerimize sarılıyor.

İçinde bulunduğumuz bu pek de iç açıcı olmayan

ortamda gençlik hareketinin ve bütün demokratik güçlerin önündeki en önemli, ertelenemez görev faşiz-me karşı demokrasi cephesini yaratmaktır. Bizler, geçtiğimiz bir yılda bu anlamda demokrasi güçlerinin başarılı örnekler vermediklerini bilmenin, bu alanda önemli bir deney birikiminin de olmadığını bilincin-de ama, dünya pratiğinin zengin öğretisinin ışığında bu görev için de büyük adımlar atmakla yükümlüyüz. Bu adımların atılabilmesinin önündeki engelleri biliyo-ruz. Bunun için en başta bize düşen, gençlik örgütleri arasında olumlu, yapıcı ilişkilerin geliştirilmesine ön-ayak olmak, geçmişteki kötü örnekleri silmektir.

Ancak gençlik içinde bu çalışmanın yapılabilmesi de gençlik hareketinde var olan bölünmenin aşılması için yolların araştırılmasından, zorlanmasından geç-mektedir. Türkiye gençlik hareketinin daha uzun yıl-lar bu konumda kalmaya hakkı yoktur. Bu en azından gelecekte tarih önünde yargılanacak bizler için kötü notlar olacaktır. Burdan hareketle önümüzdeki dö-ne-mi gençlik hareketinde tekleşmenin adımlarının atıl-ması, bu yönde araştırma ve zorlamaların yönlendiril-mesi olarak değerlendirmeliyiz.

Geçtiğimiz bir yılda önemli sınavlardan geçtik. Çok daha yoğun, çetin bir mücadele dönemindeyiz. Her yıl, bir önceki yıldan daha ilerde olacağız. Bu biz-lerin ertelenmez görevidir. Bunu başaracağız. Hedefi-miz:

**DAHA ÇOK ÖRGÜT
DAHA KİTLESEL GENÇ ÖNCÜ
DAHA GÜÇLÜ ÖRGÜTLENME
DAHA YÜKSEK BİLİNÇ**

hareketinin yoğunlaştığı büyük yer-leşim birimlerinde öncelikle örgütlen-mekti. Bir yıllık çalışmanın sonunda örgütlenme düzeyine bakıldığında bu hedefe büyük ölçüde varıldığı göz-lemleniyordu. Ancak sadece şube-lerin açılmasının tek başına yeterli olmadığı gerçektir. Genç Öncü'nün niteliksel gücünün daha bir kabul etti-rilmesi, niceliksel gücüne daha bir güç katılması da gerekiyor. Genç Öncü-ler şimdi bunun için özverili bir ça-lışma içerisindedir.

Genç Öncü, geçen bir yıl içinde kendini dosta düşmana kabul ettirdi. Ve Genç Öncü bir yıl içinde 60 kuru-cu üyeden 60 şubeye ulaştı.

GENÇ ÖNCÜ KİTLE EYLEMLERİNDE:

Genç Öncü, eylemlerle, kitle hare-ketleriyle dolu bir yıl geçirdi.

Genç Öncü'nün ilk eylem deneyi "Nato'ya Hayır" kampanyası oldu. Genç Öncüler 7 Amerikan üssünde basın toplantıları düzenliyerek, em-peryalist boyunduruğun askeri yönü-nü vurguladılar. Bu eylemler sırasında bir sürü engelleme ile karşılaştılar. İz-mir Şube Başkanı C.Cemil Öztürk basın toplantısı yüzünden 2 aydan fazla tutuklu kaldı. Diğer yerlerdeki basın toplantıları için soruşturmalar açıldı.

Ankara'da yapılan Genç Öncü'nün ilk salon toplantısıydı. Panel bekle-

nenden de üstün düzeyde geçmişti.

Genç Öncüler gene Ankara'da ya-pılan Nato'ya Hayır mitingine yığın-sal olarak katıldılar. Genç Öncüler, mitingde Vedat Demircioğlu'nun bü-yük bez posterini taşıyorlardı. Çünkü Demircioğlu Vedatların mücadelesini onlar sürdürüyordu. Sürdüreceklerdi. Çünkü onların devamcısıydılar.

Kitle eylemleri birbirini kovaladı. Genç Öncüler 1 Mayıs 78 gösterile-rinde, 16 Mart Beyazıt Katliamını protesto eylemlerinde, anti-faşist gösterilere dönüşen cenaze törenle-rinde Dünya Barış gününü kutlama toplantılarında, Şahı protesto eylem-lerinde yer aldılar.

Genç Öncülerin yer aldığı yerel eylem ve mitingler ise burada sayıl-

Genç Öncüler "Nato'ya Hayır" diyor

1 Mayıs, 1 Mayıs ilk dileğimiz Yaşatacak seni Tunç Bileğimiz

Unutmayacağız, Faşizmi Ezeceğiz

mayacak kadar fazlaydı. Boykotlar, direnişler ve grevler de öylesine.

Faşist işgallerin kırılmasında Genç Öncü'nün rolünü küçümseyenlere ise en iyi cevap DİE ve ALTİA idi. Elbette başkalarında vardı.

Özetlemek gerekirse Genç Öncüler eylemleriyle işçi sınıfının politik hareketinin yanındaydılar her zaman.

DUNYA GENÇLİK FESTİVALI VE GENÇ ÖNCÜ

Genç Öncü, Kübadaki Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivaline bir gençlik örgütünün makyavelist tavrı yüzünden katılmadı. Ama yüreği Kübadaki dünya gençliği ile beraberdi festival boyunca.

GENÇ ÖNCÜ'YE SALDIRILAR

Genç Öncü kuruluşuyla birlikte kendini yoğun saldırılarla karşı karşıya buldu. Saldırı diyince akla tek başına fiili saldırılar gelmemeli. "İdeolojik" yazılı ve sözlü saldırılar da bunun içinde. İlk önce "sol" yayınlar başladı saldırıya. Özellikle kendilerini gençliğin yığinsal tek örgütü sananların yayın organları. Kimi zaman dolaylı, kimi zaman direk Genç Öncü'nün varlığı onları tedirgin etmişti besbelli. Bir dönem istedikleri gibi at oynattıkları gençlik alanının sahip-siz kalmayacağını kavramışlardı da belki ondandı saldırıları.

Faşizm mi önleyecek sosyalizme doğru yürüyüşü?

Bir de MHP yanlısı Hergün çengel atmıştı Genç Öncü'ye. Elbette Hergün'ün saldırısı yazı, çizgi düzeyinde kalmayacak saldırılardı. Fiili saldırılara zemin hazırlıyordu. Sanki faşistlere hedef gösteriyordu. "Katli vaciptir" diye. Zaten Bahçelievler'de 7 yoldaşın katli de o yılan dilli yayınları yoğunlaştığı günlere denk düşmüyormuydu?

Faşistlerin fiili saldırıları bununla

bitmiyordu. Adana'da Mehmet Alaybeyoğlu'nun katledilmesi. Genel Merkez önünde üyelerin yaralanmasıyla sonuçlanan silahlı saldırı. Menemen, Salihli, Samsun, Amasya ve bir çok yerde yaralamalarla sonuçlanan faşist saldırılar. Ardi arkası kesilmeyen saldırılar.

Bir de lokallere yapılan saldırılar vardı. Kayseri şubesi bombalanıyor. İspir şubesinde tahrip ediliyordu.

Faşistlerin fiili saldırıları olanağı bulamadığı yerlerde onları aratmayanlarda vardı. Macular, faşistlerin yerlerini dolduruyor Samsun'da, Hacıbektaş'da, Pazarcık'da Genç Öncülere saldırılarda bulunuyordu.

GENÇ ÖNCÜ'NÜN ÖRGÜT İÇİ ÇALIŞMALARI:

Tüm bu saldırılar Genç Öncü'yü engelliyemedi, engelliyemedi de. Aksine daha bir bileli, daha bir kamçıladı. Cenaze törenleri buna canlı bir örnekti.

Genç Öncü'nün bu 1 yıl içinde öz-gün çalışmaları da oldu. Demokratik Merkezîyetçiliğin örgüt içindeki canlı yapısının, Genel Merkezden üyelere kadar karşılıklı akışı sağlayan yapının kurulup, kurumsallaştığı gözlemlendi. Yapılan 1. Genel Temsilciler Konseyi, Bölge Temsilciler Konseyleri, üye toplantıları bunun temel taşlarıydı.

Komitelerin kuruluşu örgüte daha bir başka kimlik kazandırdı.

Genel Temsilciler Konseyi

Örgüt birimlerinde yapılan seminer ve eğitim çalışmalarının sayısını kestirebilmek ise çok güç. Merkezî planlama ile yürüyen "Bilimsel Sosyalist Bilincimizi Yükseltmek İçin İleri" eğitim çalışması ise halen örgüt birimlerinde sürdürülüyor.

İki ay süreyle yürütülen "Örgütümüzü Güçlendirelim, bağış kampanyası da başarısız geçmedi.

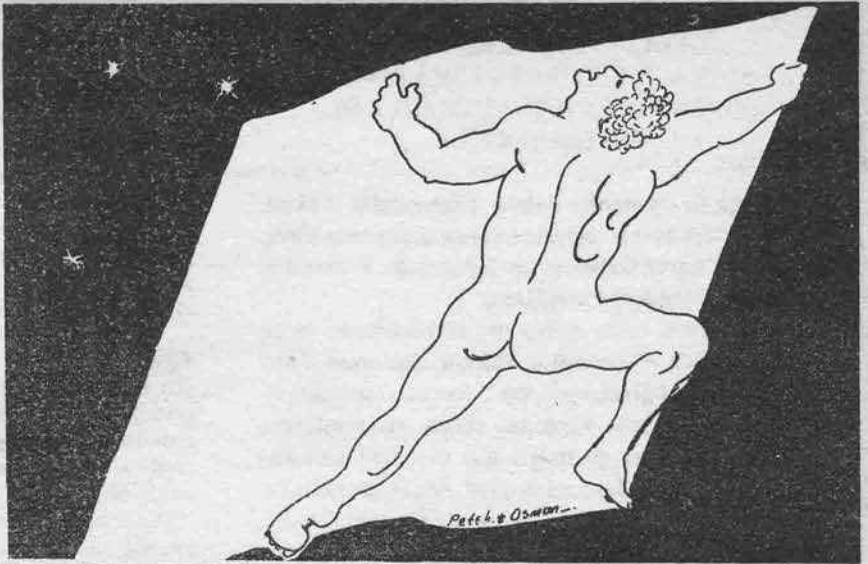
Genç Öncü tutarlı ve ilkel bir Ba-

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

sin Yayın politikasını da gelenekleştirdi.

MUCADELE SURUYOR

Genç Öncü eylem ve mücadelelerle dolu bir yılı doldururken yapabildiklerinin onurunu yaşıyor, yapamadıklarından da üzüntü duymuyor, çünkü yapamadıklarını en kısa zamanda fazlasıyla yapma azmini taşıyor ve bunun heyecan ve hirsını duyuyor. Bu gün sıkıyönetim şartlarında yürüttüğü mücadele yarın aynı kararlılıkta fakat daha üst düzey ve bilinçle yığınlara mal olmuş bir hareket olarak sürecek. Ve elbet zafer sosyalizmin ve sosyalizme gönül vermiş Genç Öncülerin olacak.

anti-demokratik uygulamalara son verilmeli, sıkıyönetim kaldırılmalıdır

Sıkıyönetim 2. ayını dolduruyor. 26 Şubat'ta sıkıyönetim süresinin uzatılıp, uzatılmaması Meclis'te görüşülecek ve karara bağlanacak. Büyük bir olasılıkla sıkıyönetim iki ay uzatılacak. Sıkıyönetim uygulamalarından "hoşnut" gözüken CHP sözcüleri, Meclis'te sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması için oy kullanacaklarını açıkladılar. Sıkıyönetimin "özgürlükleri koruması" konusunda iyi izlenim edinmiş olacaklar. Bugünkü tutumları onu gösteriyor.

Gerici, faşist partilerin de sıkıyönetim lehinde oy vercekleri biliniyor. Zaten, tersini düşünmek mümkün değil. Sıkıyönetimi ve gerici, baskıcı tedbirleri kendi iktidarları için sıçrama taşı olarak gören, faşist hareket ve diğer partiler, sıkıyönetim ne kadar uzarsa kendi işlerinin o kadar kolaylaşacağını hesaplıyorlar. Yalnızca, sıkıyönetim uygulamalarından onların da belirli "şikayetleri" var. Bu şikayetlerin, sıkıyönetim görüşmeleri sırasında dile getirileceğini açıkladılar. Aslında "şikayetleri" nin ne olduğu açık. "Şikayetleri" sıkıyönetim uygulamalarının kendilerini hedef alması değil. Zaten böyle bir şey olmadığını iki aylık dönemde, gördüler. Daha da ötesi almayacağını da biliyorlar. Yalnız tek derterleri, ilericiler, sosyalist güçlerin yeterince baskı altına alınmamış olması. Demokratik kitle örgütlerinin, TÖB-DER'in, TÖM-DER'in, TÖTÜD'in vb. "hâlâ" kapatılmaması, onları sıkıyönetim uygulamaları açısından doyurmamış bulunmaktadır. Gerçi, sıkıyönetim bildirileriyle, dernek çalışmalarını fiilen engellenmiştir ama bu bile gerici, faşist güçler için yeterli olmamaktadır.

Buna benzer başka "derterleri" de söz konusudur. Bu "derterleri dile getirerek" yeni iki aylık süre içinde, demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanmasını, sıkıyönetimin ilericiler, sosyalist güçler üzerindeki baskıcı uygulamasının daha yoğunlaştırılması için, zorlayıcı olmak düşüncesindedirler. Elbette düşünceleri sadece, bir "talep"

olarak kalmamaktadır. Bu taleplerinin gerçekleşeceği ortamın yaratılması için de, tüm olanaklarını seferber etmektedirler. Gerici, faşist basın organları, Türkiye'nin, İran'a benzemesi "tehlikesini" sürekli ön planda tutmakta, buna izin verilmemesi için ise ilericiler, sosyalist güçlerin bir an önce ezilmesi gerektiği çağrılarını çıkarmaktadırlar. Faşist odaklar ise yoğun bir saldırı içine girmişlerdir. Hem sıkıyönetim bölgeleri içinde, ve hem de sıkıyönetim kapsamı dışında bulunan yörelerde planlı saldırılarını yoğunlaştırmaktadırlar. Ağırlıkla, sıkıyönetim kapsamı dışında bulunan illerde faşist terör tırmandırılmaya çalışılmaktadır. Belirli illere "transfer" edilen faşistler, bu yörelerde azgın bir saldırı başlatmışlardır. Amasya, Samsun, Giresun, Tokat, Antalya vb. iller bir aydır, faşist saldırganlığa sahne olmaktadır.

Bu gelişmeler hükümetin faşist iktidar odağı karşısında her geçen gün insiyatifi biraz daha elden kaçırdığını somutlamaktadır. Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması ve bununla birlikte faşist güçlerin zorlamaları sonucunda, ilericiler, sosyalistler üzerindeki baskılarını yoğunlaştırması, açıktır ki, bu insiyatifsizliği daha da körükleyecektir. Hükümet ipleri bir anlamda, bu gelişmelere sessiz kaldığı ve hatta desteklediği için gerici-faşist güçlere teslim etmiştir denilebilir.

Hükümetin ve CHP'nin bu sürükleniş, demokrasi güçleri açısından önemli bir zaaf durumundadır. Faşist terörün yarattığı yığınlık ve CHP'nin bu konumu, anti-demokratik uygulamalar karşısında, geniş işçi ve emekçi yığınları hareketsizliğe sürüklemektedir. Bu tehlikeli gidişe, en kısa zamanda son verilmesi için, tüm olanaklar seferber edilmeli, kullanılmalıdır. Bugün hareketsiz, insiyatifsiz kalmak, olayların peşinden sürüklenmek, açıktır ki, demokrasi güçleri için ölüm demektir. Buna izin verilmemelidir.

OKULLARDA 'TERÖRİZM' SOSYALİST, İLERİCİ VE DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ TUTUKLAMAKLA MI ÖNLENECEKTİR?

Geçtiğimiz günlerde Adana Mühendislik Yüksek Okulunda çıkan bir olaydan sonra aralarında Genç Öncü üyesi Eşref Özbek'in de bulunduğu 9 devrimci öğrenci sıkıyönetimce tutuklandı ;

Sıkıyönetime kadar okula devam edemeyen ve bu arada bir yılda Mühendislik Yüksek okulunun Yurtsever, devrimci öğrencilerinden 3 tanesini katleden faşistler, sıkıyönetimin ilanından sonra okula gelmeye başladılar. Faşistler geldikleri gün okuldaki sosyalist ve devrimci öğrencilere saldırdılar. Ancak gereken yanıtı da aldılar. Ama polisin tavrı açık: Okulun tüm öğrencileri istemediği halde buravuç faşist okula gelmeli ve de olay çıkarmalı. Olaydan sonra da okulun ilerici, devrimci öğrencilerinden belli başlıları gözaltına alınıp, tutuklanmalı. Taktik bu.

CHP Hükümetinin emrindeki polislerin taktikleri bu. Bir dereceye kadar başarıyorlar da. Ancak şu bilinmeli ki; Ne faşist saldırılar, ne de polis jandarma baskısı, başta bilimsel sosyalistler olmak üzere hiç bir ilerici ve devrimciyi yıldıramayacaktır.

FAŞİZM EZİLECEKTİR.

ADANA İ.T.İ. AKADAMESİNDE POLİS - FAŞİST İŞBİRLİĞİ

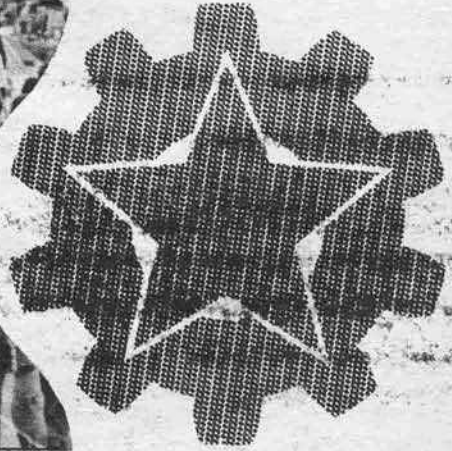
İlimizdeki İ.T.İ. Akademisinde son günlerde gelişen olaylar polislerle faşistlerin nasıl işbirliği yaptıklarını gözler önüne sermiştir.

İlerici devrimci ve demokrat tüm öğrencilerin aktif mücadelesi sonunda okula gelemeyen faşistler sıkıyönetimin ilanından sonra okula gelmeye ve okula görevli polislerin de yardımıyla öğrenimi engellemek için ellerinden geleni yapmaya başlamışlardır.

5 Şubat Pazartesi günü okulda görevli polisler, diğer öğrencileri didik didik ararken 25-30 kadar faşist okula alınmıştır. Öğrenci olmayan 15-20 faşist ise polisin gözü önünde okulun bahçesine doluşup, öğrencilere saldırmışlardır. Aynı zamanda devrimci öğrencilere joplarla saldıran polisler de faşistlere yardım etmişlerdir. Olay devam ederken bir polis telsizle "Müdür beyim durum çok sakın, öğrenim sürüyor" diye bilgi verirken, diğer polis de faşistlere "yeter artık şimdi jandarma gelecek, kaçın" diye bağışmış ve saldırganların kaçmalarına göz yummuşlardır. Olayda birçok ilerici ve devrimci faşistlerin taş ve yumruk darbeleriyle yaralanırken birçoğu da polis jobu ile yaraanmıştır.

Sonuç belli: Bundan bir ay kadar önce, hemen hemen aynı nedenden 140 kadar öğrenci gözaltına alınmıştı, bu kez de 55 kadar öğrenci göz altında. Fakat esas suçlu olan faşistler ortada yok.

Diyeceğimiz şu: Tüm bu olayların tek sorumlusu Trabzon ve benzeri illerde ilerici polis ve emniyet görevlilerini açığa alan, ancak şartlanmış faşist polisleri hâlâ görevde tutan "özgürlükçü demokrat(!)" hükümettir.

ÇİN YÖNETİMİ, ABD EMPERYALİZMİNİN GÜNEYDOĞU ASYA'DA JANDARMALIĞINI ÜSTLENDİ

ABD emperyalizmine karşı verdiği anıtlı ve şanlı mücadele sonucunda, bağımsızlığını elde eden ve bugün sosyalizm yolunda ilerleyen Vietnam, Maoçu Çin yönetiminin emirleriyle harekete geçen Çin Ordusunun saldırısına uğradı. Dün ABD emperyalizmine karşı döğüşen Vietnam halkı, bugün ABD emperyalizminin Güneydoğu Asya Jandarması Çin'e karşı döğüşüyor. Maoçu Çin yöneticileri ABD'den aldıkları askeri ve ekonomik yardımların karşılığını böylelikle ödemeye çalışıyor. Ancak, yanlış hedef seçtiler. Dün-

yanın en büyük ve en kuvvetli ordusu karşısında gerilemeyen Vietnam Maoçu Çin'in saldırganlığına yanıtı vermekte pek zorlanmayacaktır. Bu açıktır.

Maoçu karşı devrimlerin, ülkemizdeki Hanet çetesi Aydınlik'çuları ise, saldırganlığa, gerici-faşist basımla birlikte alkış tutmaktalar. Dün, Kamboçya'da ulusal kurtuluş hareketinin, maoçu yönetimi devirmesini, Vietnam-Sovyet yayılmacılığı olarak göstermeye çalışan bu ihanet şebekesi bugün, Çin'in saldırısını bir "ihtar" olarak göstermeye çalışıyor.

Ancak bu tutumlarıyla, belki, gerici, faşist güçlerce mühafatlandırılabilirler ama, Türkiye emekçileri karşısında hesap vermekten kurtulamayacaklardır.

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

Tüm-Der Kongresi

TÜM-DER Ankara Şubesi 3. Olağan Kongresi Nisan ayında yapılacaktır. Tüm demokratik kitle örgütleri içinde en fazla üye sayısına sahip şube olan TÜM-DER Ankara Şubesi'nin bu kongresi, doğru demokratik kitle örgütü anlayışıyla, demokratik kitle örgütlerine yanlış yaklaşımların üye tabanını önünde tartışıldığı, değerlendirildiği bir kongre olacak.

TÜM-DER içinde TÜM-DER'in bütünlüğüne, işlevine yönelik yanlış görüşlerin başında, Devrimci Yol yanlısı "Devrimci Memurlar" grubu geliyor. "Devrimci Memurlar" grubunun memur kitlesinin demokratik talepleriyle uğraşmak gibi bir sorunu yok. Kendileri de bunu kabul ediyorlar. Ne var ki, bu "eksiklikleri"ni çok ilginç gerekçeler buluyorlar.

İstanbul TÜM-DER Şubesi Kongresi'nde bu grubun dağıttığı çalışma programında aynen şunlar deniyor: "Devrim kaçınılmaz (Dev-Sol kastediliyor) bize işyerilerindeki bilgileri vermemekle akılları sıra bu sorunları kendileri çözmeye çalışmakta; bununla da yetinmeyip TÜM-DER İstanbul Şubesi adına başka lokallerde toplantı yapmakta, kitlemize saldırmakta, biz de kendimizi savunur durumda kalmaktayız. Bunun için memurların ekonomik demokratik hakları ile uğraşamamaktayız."

Bu sözler, "Devrimci Memurlar"

çalışma programına acıklı bir biçimde savunulmakta Devrimci Yol-Devrimci Sol çekişmesini kendi zaafılarına gerekçe yapan bu grup, Ankara Şubesi'nde de grupçu, bölücü tutumlarını sürdürmektedirler. Bir yılı aşkın bir süredir, "Devrimci Memurlar" imzalı -sonradan ajans haline getirilen- bültenler çıkartıyor bu grup. Örgüt ilkelerini hiçe saydığı bu bültenlerde, hemen tümünde de Ankara Şube yönetimi hedefleniyor. Üye çoğunluğunun oylarıyla göreve gelmiş Yönetim Kurulunun kararları hilafına, "ajanslar" yayınlayanların, memur hareketinin çıkarlarını korumak gibi bir kaygıları olamaz. Örgüt yıkıcılığı yapanların niyetleri kısa vadede sonuç alır gibi görünse bile, bu niyetlerin uzun vadede iflas edeceği, eriyip gideceği muhakkaktır.

Yine bu grup, savunduğu politik görüşlerin küçük burjuva karakterinden gelen disiplinsizliklerini TÜM-DER'in de katıldığı kitle gösterilerinde, çeşitli toplantılarda göstermekteki "kararlılığını" geçen dönem boyunca göstermiştir. Bu grubun demokratik kitle örgütlerine dar grupçu yaklaşımının en iyi bir göstergesi de, TÜM-DER'in İstanbul ve Ankara Şubelerinin ulaştığı düzeyler arasındaki önemli farklılıktır. Geçen kongre döneminde bu şubelerin üye sayıları eşit olmasına karşılık, bugün bilimsel

sosyalist memurların yönetiminde olduğu Ankara Şubesi'nin üye sayısı (13 bin) gösterilerin yönetiminde oldukları İstanbul Şubesi'nin üye sayısının üç katına çıkmıştır.

Yine bu grup, yalnızca oy hesabıyla tescilli karşı-devrimciler macucuları üye yapmakta, can güvenliği yok diye afiş, bildiri vb. çalışmalara katılmamaktadır.

TÜM-DER Ankara Şubesi 3. Olağan Kongresi, gösterilerin, 'bilimsel demokratik kitle örgütü anlayışı' teraneleriyle, doğru kitle örgütleri anlayışını ayaklar altına alanların bozgunculuklarının, yanlışlarının, demokratik memur hareketi içindeki bölücü-lüklerinin sergilendiği bir platform olacaktır. Bilimsel sosyalist memurlar bir yandan bu görüşlerin savunuculuğunu yaparlarken, diğer yandan da ülkemizin içinde bulunduğu olağanüstü koşullarda, faşist teröre karşı TÜM-DER'in birliğinin, bütünlüğünün en kararlı koruyucuları olduklarını göstereceklerdir.

Genç Öncü'lü memurlar, ta başından beri içinde bulundukları 'Herici Demokratlar' grubunun Kongre'den en başarılı biçimde çıkması için ellerinden geleni yaparlarken, tüm TÜM-DER üyeleriyle olan dayanışmalarını, antifaşist mücadelenin en önde gelen omuzdaşları olduklarını bu Kongre'de bir kez daha kanıtlayacaklardır.

İRAN BÜYÜKELÇİLİĞİNDE SEVİNÇ GÖSTERİLERİ YAPILDIĞI GÜN GENÇ ÖNCÜ YÖNETİCİLERİ HAKKINDA İRAN'DAKİ FAŞİST ŞAH REJİMİNİ PROTESTO ETTİKLERİ İÇİN ANKARA SAVCILIĞI'NCA SORUŞTURMA AÇILDI

İran'da faşist şah rejiminin yıkılışı, İran halkınca coşkun sevinç gösterileriyle kutlanırken, ülkemizde tam tersi gelişmeler oluyor. Ankara Savcılığı, Şah rejiminin son döneminde, İran'daki insanlık dışı katliamları protesto eden Genç Öncü hakkında soruşturma açtı. 1978 Eylül ayı içinde, Genç Öncü, Merkez Yürütme Kurulu üyeleri, Ankara'da bulunan İran Büyükelçiliği önüne sıyah çelenk bırakmışlar ve Şah rejimini protesto etmişlerdi. Aynı gün, polis Genç Öncü Genel Merkezini basmış, İran olayları hakkında Genç Öncü Genel Başkanının basın bildirisine el konulmuştu.

Şimdi ise aradan 4 ay geçtikten sonra, Savcılık, Genç Öncü yöneticileri hakkında soruşturma açtı. Soruşturma, izinsiz gösteri yapıldığı iddiası dayanak yapılarak yürütülüyor. Genç Öncü yöneticilerinin bu olaydan ötürü ifadeleri alındı. Genç Öncü yöneticileri ifade vermeye gittiği gün ise, Ankara'da bulunan İran Büyükelçiliği bahçesi, İranlı öğrencilerin sevinç gösterilerine sahne oluyordu. Bu ilginç tezat, Türkiye'de özgürlüklerin, nasıl "korunduğunu" göstermeye yetiyor.

TİP

2. BÜYÜK

KONGRESİ

İLERİ

MEVZİLERİN

KÖŞE TAŞIDIR

Şubat 24-26 1979 tarihleri arasında Türkiye İşçi Partisinin İkinci Büyük Kongresi yapılacaktır. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisinin ikinci büyük kongresi ülkemizde sürdürülen Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde çok önemli bir yeri olacaktır.

Şubat 1977 yapılan I. Büyük kongre ile II. kongre arasındaki parti çalışmalarının ve sınıf mücadelesinin değerlendirileceği, bugün içinde bulunduğumuz siyasi durumun, özellikle faşizmin turmanışı ve bunun karşısında işçi ve emekçi sınıfların durumunun tartışılacağı kongrede, tüm bunlardan çıkarak işçi sınıfı hareketinin önümüzdeki dönem yürütmesi gereken çalışmanın ilkeleri tesbit edilecektir. Kongreden yeni bir ruh ve coşku ile çıkacak olan Türkiye İşçi Partisinin öncü niteliği bir derece daha sağlamlaşacak ve pekişecektir. Gençlik olarak bu inancımızı tekrarlarız.

Türkiye İşçi Partisinin ve dolayısı ile demokrasiden yana güçleri önümüzdeki dönem çok güç görevler beklemektedir. Faşizmin turmanışına engel olmak için demokrasi güçlerinin özellikle bu konuda büyük önem taşıyan CHP'nin birleştirilmesi, güçlü bir demokrasi cephesinin oluşturulması, işçi ve emekçi sınıflar arasında örgütlenmenin ve öncülüğün geliştirilmesi gibi görevler TİP'in bulunduğu

gelişkinlik düzeyi ile başaracağı ve ya bu yolda önemli adımlar atacağı konulardır.

Türkiye İşçi Partisinin görevi çok ağırdır. Çünkü:

"... Cinayetlerin, saldırıların, baskıların, kanunsuz işlemlerin altındaki neden, daha derinlerde yatan bir nedendir. O da açık faşizme, tam boy faşizme, sıkıyönetime, bir askeri müdahaleye ister gidilsin, isterse gidilmesin; çok partili çoğulcu parlamenter rejim isterse muhafaza edilsin, sürdürülsün, isterse sürdürülmesin; yapılmak istenen iş, gittikçe yükselen ve güçlenen demokratik toplumsal muhalefeti onun başını çeken öncü ve itici gücü olan işçi sınıfını ve onun mücadelesini bastırmak, sindirmektir." (Behice Boran I. Büyük Kongre açış konuşmasından. Tutanak sf. 9)

Geçtiğimiz dönem ve daha önceki yıllar bu sözlerin kanıtlarıyla doludur. Türkiye İşçi Partisine yönelen saldırılar, militanlarını öldürmek, önüne engeller koymak vb. hepsi öncüyü sindirme girişimleridir.

Ama Türkiye İşçi Partisi tüm engellere ve öldürmelere rağmen değil zayıflamak sarsılmak, saflarındaki bir boşluğu binlerle doldurarak kavgasını sürdürmektedir.

Partinin eylemi bugün şunu dosta düşmana herkese ispatlamıştır:

"TİP yokedilemez, gelişmesi en-

gellenemez. O her hal ve şartta görev başındadır.

Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfının partisidir. Bunun açıklamasını en net biçimde TİP Genel Başkanı Behice Boran yapmıştır.

"Subjektif iddialarla da işçi sınıfı partisi olunamaz. İşçi sınıfının partisi olup olmamanın nesnel ölçütleri, kısıtları vardır. Bir işçi sınıfı partisi başlangıçta belirli sayıdaki kişilerden bir kadro hareketi gibi başlayabilir. Zaten hiç bir parti ilk kurulduğu anda büyük kitleleri sürükler durumda olamaz.. Ve böyle bir kuruluş eğer programı, tüzüğü, örgütleniş ilkeleri, benimsediği strateji bakımından bilimsel teoriye uygunsa ve bu stratejisi, programı somut olguların, bilimsel sosyalist teori açısından somut tahlille dayanıyorsa, bu çekirdek halindeki ilk kuruluşa işçi sınıfı partisi denebilir. Ama bu kuruluşun gerçekten işçi sınıfı partisi olabilmesi, o niteliği kazanabilmesi, o ad'a hak kazanabilmesi, ancak işçi sınıfı içinde fillen örgütlenip örgütlenmesini geliştirerek, işçi sınıfının politik, ekonomik, ideolojik mücadelesine öncülük ederek, işçi sınıfının bu alanlardaki mücadelesini yönlendirebilme yeteneğine sahip olarak gerçekleşir."

Faşizme karşı GENÇ ÖNCÜ, işçi, köylü, öğrenci gençlik adına işçi sınıfı partisini ve onun mücadelesini selamlar...

DEMOKRATİK MEVZİLER FAŞİZME TERKEDİLMEMEYECİK

Faşizmin, çağımızda insanlığın en büyük düşmanı olan bir düzen olduğu biliniyor. Bunun kanıtlanması için uzun boylu teorik çözümlemelere gerek bulunmuyor. 40 yıl öncesinden, günümüze kadar gelişen olaylara bakıldığında, faşizmin iğrenç yüzü kolaylıkla görülebiliyor. Milyonlarca insanın katledilmesine neden olan savaşların, insanın tüylerini ürperten imha kamplarının, işkencehanelerin faşizmin en açık, seçik tanımlaması olduğu artık, en ince demogojilerle ve yalanlarla bile gizlenemiyor.

Bütün bunlara rağmen, faşizm günümüzde tarih sahnesinden sökülüp atılabilmiş değil. Bugün birçok ülke halkı faşist diktatörlük altında bulunuyor. Yeni yeni ülkelerde, faşizm tezgahlanmaya çalışılıyor. Yeni yeni yöntemlerle, ve yeni yeni biçimlerle. Artan bunalımları ve dünya devrimci hareketin inkazanımları sonucu, çöküşü hızlanan emperyalizm, mevzilerini terketmemek için faşizmi bir silah olarak kullanmaya devam ediyor. Kendi ülkelerinde, işçi ve emekçi sınıfların örgütlü mücadelelerini engelleyemeyen, sömürü düzenlerini eskisi gibi kolaylıkla sürdüremeyen, egemen sınıflar faşizmi sık sık başvurabilecekleri bir araç olarak görmeye devam ediyorlar.

Bu araç ülkemiz egemen sınıfları tarafından ise uzun süredir sürekli gündemde tutuluyor. Özellikle, 12 Mart dönemi ve sonrasında bu gelişim açıkça gözlenebiliyor. Faşizmin, Türkiye egemen sınıflarının gündeminde, bu son dönemde sürekli yer almasının nedeni üzerinde uzun boylu durmaya gerek bulunmamaktadır. Neden, tüm kapitalist ülkeler egemen sınıfları için aşağı yukarı ortak. Bir başka deyişle, tüm kapitalist ülkelerde faşizm, sistemin artan

bunalımlarının yükünün işçi ve emekçi sınıflara yüklemesini, devrim gücünün gelişiminin engellenmesini, demokratik kazanımların ezilmesini gerçekleştirmek için tezgahlanmaktadır. Tüm kapitalist ülkelerde iktidarda bulunan sınıfların bu tür amaçları dışında, Türkiye gibi geri kalmış, kapitalist ülkelerde faşizm, emperyalizmin zorlaması ve müdahalesi sonucunda da gündeme gelebilmektedir. Daha da ötesi, geri kalmış ülkelerde emperyalizmin müdahaleleri, faşizmin tezgahlanmasında önde gelen faktörü oluşturmaktadır denilebilir. Bütün bu açıklamalara rağmen, yukarıda da belirtildiği temel sorun faşizmin kim tarafından ve neden iktidara getirilmeye çalışıldığı değildir. İşçi ve emekçi sınıflar için temel sorun, faşizm belasının gelişim yollarının tıkanması ve faşizme geçit verilmemesinin sağlanmasıdır.

TEMEL SORUN, FAŞİZMİN GELİŞİM YOLLARININ TIKANMASIDIR

Ülkemizde de, bugün, temel sorun budur. Temel sorun, faşizmin gelişim yollarının tıkanması olduğuna göre, öncelikle bu yolların neler olduğu bilinmek durumundadır. Bu yollar, farklı politik, sosyal ve buna benzer yapıları olan ülkelerde farklı özellikler taşımaktadır. Faşizmin gelişiminin ve faşizme karşı mücadelenin uluslararası deneyleri oldukça zengindir. Bu deneyler, tek tek ülkeler işçi sınıfı hareketleri için dikkate alınması zorunlu olan deneylerdir. Ancak, sorun, salt bu deneylerin öğrenilmesi ile bitmemektedir. Böyle olsaydı, faşizme karşı mücadele belirli yöntemlerin uygulanmaya konulmasından öte bir anlam taşımazdı. Gerçekte an-

ti-faşist mücadele oldukça kahırlı, büyük azmi gerektiren, zor bir mücadeledir. Faşizmin engellenmesi ise ancak anti-faşist mücadelenin uluslararası deneylerinin öğreticiliğinden, faşizmin tek tek ülkelerde gelişim yol ve biçimlerinin incelenmesini ve bu temel üzerinde örgütlü mücadelenin yükselmesi ile mümkün olabilmektedir.

Faşizm, ülkemizde hangi yol ve biçimlerde gelişmiştir? Bu gelişimi 12 Mart öncesinden başlayarak ele almakta yarar bulunmaktadır. Türkiye'de faşist hareket özellikle bu dönem içinde önemli mevziler kazanıp ve bugünkü boyutlara ulaşmıştır. Elbette bu gelişimde, Türkiye burjuvazisinin ağırlıklı tercihlerini, dönem dönem farklılıklar göstereceği, esas olan tarafı daima işçi ve emekçi sınıfları baskı altında tutmayı hedefleyen bir rejime duyulan özlem olmuştur denilebilir.

Bu özlem, 1960'ların sonlarında, açık, açık dile getirilir olmuştur. 1960'lı yılların ikinci yarısı, bir yanda Türkiye kapitalizminin ağır bir kriz içine girdiği, burjuvazinin sorunlarının çözümsüzlüğe doğru hızla ilerlediği, öte yanda işçi, emekçi sınıfların ve gençliğin örgütlü mücadelelerinin geliştiği, demokratik kazanımların ileri düzeylere ulaştığı dönemi kapsamaktadır.

Bir başka deyişle, burjuvazi sömürü düzenini eskisi gibi sürdüremez duruma düşmüştür. Burjuva demokratik işleyişin, en has partisinin elinde gerçekleştirilmeye çalışılması sonunda da, kendi sorunlarını çözümleyemeyen egemen sınıflar, çareyi faşizmin tezgahlanması için çağrı çıkartmakta bulmuşlardır.

12 Mart muhtırasının verilmesi ve

Bütün bunların yanında, demokratik hak ve özgürlükler, kısıtlanmaya, kullanılamaz hale getirilmeye çalışılmıştır. İşçi ve emekçi sınıfların örgütlü mücadelesinin böylelikle engellenmesi amaçlanmıştır. Ancak gerici tedbirlerle tam boy açık faşizme giden yolların açılması hedeflenmiş, tüm olanaklar bu yönde seferber edilmiştir.

MC ÖRGÜTLÜ MÜCADELE SONUCU YIKILDI

Ancak tüm bu baskı ve yılgınlık yaratma girişimlerine rağmen, gerici-faşist karması güçler hedeflerine ulaşamamışlardır. Demokratik güçler getirilememiş, alınmaya çalışılan gerici ve baskıcı tedbirler geri püskürtülmüştür. Yaygın faşist terör ise, yılgınlıktan çok, antifaşist mücadele azminin körüklenmesiyle sonuçlanmıştır. Etkin ve kitlesel anti-faşist eylemler durdurulamamış, tam tersine her eylem bir öncekinden daha geniş yığınları kapsamıştır.

MC iktidarlarının, faşizm özlemi içindeki tekellerin sorunlarını çözümlenememesi, ekonomik bunalımların derinleşerek artması, bunların da ötesinde işçi ve emekçi sınıfları baskı altına alamaması, demokratik gelişimi engelleyememesi kendi sonlarının da hazırlayıcısı olmuştur. 2.5 yıl sürdürülen azgın faşist terörün, devlet kadrolarının yukarıdan aşağıya faşistleştirilmesinin, faşizmin tezgahlanmasında istenilen sonucu vermemesi, buna karşılık egemen sınıfların sorunlarının içinden çıkılmaz hale gelmesi, burjuvaziye faşizm özlemini geri plana itmeksizin, yeni alternatifler arama yoluna itmiştir.

1977 SEÇİMLERİ VE CHP HÜKÜMETİ

1977 seçim sonuçları, geniş yığınları faşist tirmanışa, yeni MC'lere karşı tepkisinin somut anlatımı olmuştur. Ancak, bir başka somut gösterge ise, yığınların bugünden yarına, kurtuluş umutları içinde sosyal demokrasinin peşine takılmış olmasıdır. Hayat pahalılığının, can güvenliğini ortadan kaldıran yaygın terör eylem-

lerinin önüne geçilmesi geniş işçi ve emekçi sınıfların acil talepleri durumuna gelmiş, bu yüzden de CHP iktidarı en yakın ve kolay alternatif olarak gözükmüştür.

1978 yılı başlangıcında kurulan CHP ağırlıklı hükümet, böyle bir alternatifin geniş kesimlerce benimsenmesinin sonucudur.

Ancak CHP ağırlıklı hükümetin bir yıllık gelişimi, geniş işçi ve emekçi yığınların umutlarının, bir hayal kırıklığına, umutsuzluğa dönüşmesine neden olan olaylarla doludur. Faşist hareket, CHP hükümetini çözümsüzlüğe sürüklemek. Bu politikayı, gerici faşist güçler bu güne kadar başarıyla uygulamışlardır. CHP ağırlıklı hükümetin beceriksizliği ve tutarsızlığı bu "başarıda" önemli bir etken durumundadır.

CHP iktidarı, faşistlerin devlet kadrolarından temizlenmesi yönünde kalıcı ve tutarlı adımlar atamamıştır. Sürekli bir "tarafsızlık" politikası yürütülmüş, her alanda faşistlerle, ilericiler ve sosyalistler aynı kaba konularak değerlendirilmişlerdir. Özellikle eğitim kurumlarında ve "güvenlik" örgütlerinde bu politika somut olarak yansımasını bulmaktadır. MC döneminde ilerici güçlere kan kusturan valiler, bugün hala işbaşındadır. Eski uygulamalarını hiç çekinmeksizin sürdürmektedirler. Emniyet görevlileri ve polis içinde de aynı durum söz konusudur. Faşist nitelikli polisler, hala görevlerinde tutulmakta, hatta yer yer önemli görevlere getirilmektedir. Pol-Der'li ilerici polisler ise, MC döneminde olduğu gibi, CHP iktidarında da horlanmış, sürülmüştür. Faşist terör girişimlerini önlemeye, faşist katilleri izlemeye çalışan polisler görevlerinden alınmakta ve tüm bunlar "tarafsızlık" adına yapılmaktadır. İstihbarat örgütlerinde faşist güçlerin kontrolü hala devam etmektedir. Faşist terör olaylarının faileri, açık seçik ortada dururken, faşist örgütler hiç çekinmeksizin saldırı üsleri olarak kullanılırken, hükümetin "delil" yetersizliği ve "gerekli gerekçelerin bulunmaması" yüzünden faşist güç ve örgütler üzerine gidememesi başka türlü açıklanamaz.

1978 yılının sonlarına doğru, fa-

şist hareket terör olaylarını üst boyutlara tırmandırmaya başlamıştır. Faşist partinin sözcülerince sıkıyönetim ilan edilmesi ve hükümetin istifa etmesi çağrılarının yapılmasıyla terör olaylarındaki tirmanış üst üste çakışmıştır. Bu çakışma, birçok kez hükümet sözcülerince de dile getirilmiştir. Başbakan, terör olaylarının bu boyutlara ulaşmasının temel sorumlusunun, MHP olduğunu dolaylı ifadelerle birçok kez açıklamıştır. Daha da ileri gidilerek, MHP ve diğer faşist örgütler hakkında soruşturma dosyaları düzenlenmiştir. Ancak suçlamaların ve soruşturmanın birden kesildiği ve artık lafı edilmediği de bilinmektedir.

Bassavcılıkla düzenlenen soruşturma dosyası ise "bilinmeyen" bir nedenle kapatılmıştır. Daha da ötesi MHP'nin kapatılmasını isteyen ilerici örgütlerin kapatılması yönünde davalar açılmıştır. Hem de bütün bunlar, faşist partinin sözcülerinin, verdikleri demeçlerle hükümete, "gücünüz varsa kapatırsınız, hodri meydan" dedikleri bir dönemde yapılmaktadır. Hükümetin içişleri bakanı ve diğer yetkilileri ise gelişmeler karşısında çaresizliklerini ve ellerinin kollarının bağlı olduklarını dile getiren açıklamalarda bulunmaktadır.

CHP HÜKÜMETİ İKTİDAR OLAMAMIŞTIR

Açıktır ki bütün bunlar CHP hükümetinin iktidarı bütünüyle kontrol altında tutamadığının açık bir kanıtıdır. Hükümet, olayların kaynağını tespit etmekte ama bu kaynağın üzerine gidememektedir. Gitmeye kalktığında ise bir adım attıktan sonra geri çekilmektedir. Bu durum ise, hükümetin devlet organları üzerinde hakimiyetinin olmadığını, kendi dışında merkezî bir gücün devlet işleyişi üzerinde denetim kurduğunu açıkça göstermektedir. Verilen emirlerin uygulanmamasının, terör olaylarının üzerine anında gidememenin başka türlü anlatımı mümkün değildir. Son Kahramanmaraş olayları bu konuda canlı bir örnektir. Kahramanmaraş'ta faşistler ellerinde silahlarla emekçilere saldırmış, evleri yakıp yıkmış, çocukları öldürmüş, buna karşılık fa-

şizme karşı olduğunu söyleyen hükümetin emrinde olan güvenlik örgütleri olaylara seyirci kalmış, yer yer desteklemiştir. Bu tür örnekleri çoğaltmak mümkündür. Devlet yapısındaki bu laçkalık, iki başlılık, günümüzde, toplumun her kesitine şu veya bu biçimde yansımaktadır. Son sıkıyönetim uygulamaları da bir başka örnektir. CHP ağırlıklı hükümet, sıkıyönetimin, özgürlüklerin korunmasını, yaygın terör olaylarının köküne inilmesini sağlamak amacıyla ilan etmiş, buna karşılık uygulamalar ağırlıklı hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınması, ilericiler üzerinde baskıların yoğunlaşması biçiminde gelişmiştir. Bu gelişmede, CHP ağırlıklı hükümetin öznal niyetlerinden çok, uygulamaların kendi denetimi dışında gelişmesinin payı önemli yer tutmaktadır. Gerici, faşist güçler sıkıyönetimi bütünüyle, faşizmin tezgahlanması yönünde kullanmak için seferber olmuşlardır.

Kısacası, bugünkü somut durum iktidarda iki başlılığın varlığını açığa çıkarmaktadır. Biryanda resmi iktidar odağı, CHP hükümeti, diğer yanda gizli iktidar odağı, gerici faşist hareket.

Bugünkü gelişmelerin varacağı yer, bu iki başlılığın biri veya diğer lehine çözümlenmesi sonucunda belirlenecektir. Yaygın terör olayları karşısında alınacak tutumun da bu yüzden, iktidarın iki başlılığı çözümlenmesine dayanması zorunlu olmaktadır. Terörizm, bugün kime hizmet etmekte, esas olarak kim tarafından kullanılmaktadır? Açıktır ve defalarca yinelenmiştir ki terörizm günümüzde, faşizmin kullandığı en önemli araç durumundadır. Terörizm faşist merkezlerce yönlendirilmekte ve tirmandırılmaktadır. Yaygın terör olayları sonucu, demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasına yönelik gerici tedbirler alınması hesaplanmaktadır. Bu yüzden her toplu katliam sonrasında sıkıyönetim çağrıları çıkarılmıştır. Bunun için işbaşındaki hükümet önce baskı yasalarını ardından sıkıyönetimi kabul etmek zorunda kalmıştır. Faşist güçler, kendi iktidarlara açılan yolun, hükümetlerce alınan gerici ve baskıcı tedbirlerden geç-

tiğini bilmektedirler. Bugün faşist iktidar odağı tüm olanaklarını seferber ederek, bu gerici tedbirlerden ve özellikle sıkıyönetimden yararlanmaya çalışmaktadır. Tüm hesaplarını bu mevzileri kullanarak, iktidarın kendi ellerinde tekleşmesi yönünde yapmaktadırlar. Faşist kadroların yeni provokasyonlar ve saldırılar için seferber edilmesi, devlet içinde otoritelerinin güçlendirilmesi için yeni girişimlerde bulunmaları, yeni mevziler kazanmak için çalışmaları gözle görülür açıklıktır. Sıkıyönetim ilanından bu yana gelişmeler faşist iktidar odağının lehine olan bir kanaldan olmaktadır.

Bu somut gelişim karşısında, ilericiler, sosyalistler nasıl bir tutum alacaklardır? İkili iktidar odaklaşması karşısında tutum ne olacaktır? CHP hükümetine karşı, resmi iktidar odağına karşı tutum ne olacaktır? Bu ve benzeri sorunlar demokratik güçlerin önünde durmaktadır. Sıkıyönetim ilanı ile yeni boyutlar kazanan olaylar, bu sorunların önemini ortadan kaldırmamakta, tam tersine daha ivedi sorunlar haline getirmektedir. Bu yüzden, demokrasi güçleri tutumlarını salt sıkıyönetime karşı çıkılıp çıkılmaması biçiminde belirleyemezler.

Tüm bu sorunlara açıklık kazan-dırmak için ikili iktidar odaklaşmasının ne anlama geldiğinin üzerinde durmakta yarar var.

İKİLİ İKTİDAR ODAKLAŞMASI NEDİR?

İkili iktidar odaklaşması kavramı yeni bir kavram değildir. İşçi sınıfı hareketleri tarihi, birçok ülkede devrimci süreçlerin iktidarın ikili yapı kazandığını ve bu yapının belli bir süre devam ettiğini göstermektedir. En belli başlı örnekler şöyle sıralanabilir: Rusya'da 1917 Şubat Devrimi ile Ekim Devrim'leri arasında, ikili iktidar odaklaşması. Bir yanda burjuva hükümet öte yanda işçi ve köylü sovyetleri biçiminde oluşmuştur. Aynı şekilde, Şili'de Allende'nin başkan olması ve Halk Birliği hükümetinin kurulmasıyla başlayan dönem ikili iktidar karakterini taşımaktadır.

Bir yanda, Halk Birliği hükümeti, öte yanda gerici-faşist merkezler. En son İran'da gözlenen olaylar da ikili iktidar tanımlamasının ne anlama geldiğini çok açık biçimde açıklamaktadır. İran'da uzunca bir süre Bahtiyar hükümeti varlığını sürdürmüş, ancak iktidara bütünüyle hakim olamamıştır. Şah rejimine karşı başlatılan direniş devlet yönetimini, parlamento-yu, güvenlik kuvvetlerini, bürokrasi-yi etkilemiş, merkezi otoritenin tek elde toplanmasını engellemiştir. Devlet dairelerinin, memurların, verilen emirlere rağmen çalışmaları ve Şah rejimine karşı direnen hareketin önderlerinin çağrılarını uyarak direnmeleri, iki başlılığın varlığını somutlamaktadır.

İktidarın iki başlı karakter kazanması, yönetenlerin eskisi gibi yönetemedikleri, yönetilenlerin ise eskisi gibi yaşamak istemedikleri şartların varlığı ile, devrimci durumun varlığı ile yakından ilişkilidir. Ancak hiçbir ülkede, iktidarın iki başlılığı, uzun bir süre devam etmemiştir. Şu veya bu biçimde, mutlaka herhangi bir iktidar odağı lehine çözümlenmiştir. Rusya'da, Şili'de, İran'da ve daha birçok ülkede bu böyle olmuştur.

İkili iktidar odaklaşmasını ortaya çıkışı döneminde, ilericiler, sosyalist güçler kesinlikle gelişmelere seyirci kalamazlar. İşçi ve emekçi sınıflar ve onların örgütlü hareketleri ikili iktidar yapısının, demokrasi güçleri lehine tekleşmesinin sağlanması için müdahaleci olmak zorundadırlar. Ancak bu müdahaleler, ikili iktidar odaklaşmasının ortaya çıktığı ülkenin sınıfsal güçler dengesine göre farklı boyutlar kazanacaktır. Elbette sınıfsal güçler dengesi tanımlaması, ikili iktidar odaklaşmasının taraflarını da içermektedir.

Bir başka deyişle, işçi sınıfı hareketlerinin ikili iktidar odaklaşması karşısında, örneğin Rusya'da aldığı tutumla, İran'da aldığı tutum farklı boyutlardadır. Rusya'da, işçi sınıfı partisi, burjuva parlamentarizmi karşısında, Sovyetleri desteklemiş, iktidarın sovyetler elinde tekleşmesi için çalışmıştır. İran'da ise, işçi sınıfı partisi, sınıfsal güçler dengesi gereği, Şah monarşisine ve onun en son

hükümetine karşı, dini liderlerin önderliğini yaptığı hükümeti destekleme yolunu seçmişlerdir. Her ikisinde de, işçi sınıfı partileri, müdahalelerini şiddete, silahlı mücadeleye dayanarak gerçekleştirmişlerdir. Karşı devrimci şiddet, geniş emekçi yığınların katıldığı silahlı mücadeleyle ezilmiştir.

ÜLKEMİZDE İKİLİ İKTİDAR

Ülkemizde, ikili iktidar odaklaşması ise farklı boyutlar ve biçimler içermektedir. İktidarın ikili yapı kazanması, işçi ve emekçi sınıfların örgütlü mücadeleleri sonucu değil, faşist merkezlerin resmi iktidar karşısında mevzilerini geliştirmeleri sonucu gerçekleşmiştir. Faşist hareketin ikinci bir iktidar odağı oluşturmada kullandığı en önemli araç ise terörizm olmuştur. Terörizm, faşist hareketçe her doğrultuda adım adım, son derece hesaplı biçimde geliştirilip, yaygınlaştırılmıştır. Bugün sıkıyönetim ilan edilmesiyle, terörizm yasallaştırılmaya çalışılmaktadır. Faşist iktidar odağı, terörizmin yasallaştırılması için sıkıyönetimin, kendi elinde uygulanmasını istemektedir. Bu yüzden, işbaşındaki hükümetin düşürülmesini en önemli hedefi olarak görmektedir.

Bu gelişim karşısında, işçi sınıfı hareketi ve demokratik güçler için temel görevi, bu ikili iktidar yapısını demokrasi güçleri lehine tekleşmesini sağlanması için çalışmaktır. Bu tekleşmenin sağlanması, elbette işbaşındaki CHP ağırlıklı hükümetin pasif bir destekçisi olunması anlamına gelmemektedir. Tam tersine, faşist hareketin ezilmesi için, biryanda hükümetin elindeki olanakları kullanması için zorlanmalı, öte yanda ve asıl önemlisi, örgütlü birleşik mücadelenin anti-demokratik gelişim karşısında yükseltilmesinin sağlanmasıdır. Sıkıyönetim uygulamalarının sorumlusunun hükümet olduğu, bu sorumluluğun ağırlığıyla kendilerinin de ezileceği, bu yüzden sıkıyönetim kaldırılması gerektiği vurgulanmalıdır. En önemlisi, hükümetin bugün ülkemizde terörizmin başlıca kaynağı durumundaki faşist örgütlerin üstüne git-

mesi için zorlanması, terörizmin, kaynağına inilmesi yönünde olanakların değerlendirilmesi gerekmektedir.

Devlet içinde kümelenmiş faşist odakların dağıtılması etkisiz hale getirilmesi de büyük önem taşımaktadır. Bugün iki alternatifin, burjuva demokrasisi veya faşizm alternatiflerinin var olduğu iyi bilinmek durumundadır. İşçi sınıfı hareketinin bugünkü tercihi, gündemde olmayan bir proletarya iktidarı üzerinde değil, burjuva demokrasisi veya faşizm arasındadır. Doğal olarak da faşizme karşı burjuva demokratik kurumlar sonuna kadar korunacaktır. Faşizme karşı mücadelenin en büyük önderlerinden Dimitrov'un bu konuya ilişkin olarak söyledikleri bu günde de öğreticiliğinden hiçbirşey yitirmemiştir. "Burjuva demokrasisine karşı tutumumuz şartlara göre değişmelidir. Rus sosyalistleri Ekim Devrimi sırasında burjuva demokrasisini korumak sloganı altında proletarya iktidarını önlemeye çalışan bütün partilere karşı bir ölüm kalım savaşına girişmişlerdi. Sosyalistler bu partilerle savaştılar, çünkü proletaryanın zaferine karşı harekete geçirilen bütün karşı devrimci güçler burjuva demokrasisinin bayrağı çevresinde toplanıyorlardı. Günümüzün kapitalist ülkelerinde ise durum oldukça değişiktir. Faşist karşı devrimi, emekçi kitlelerini ezmek ve sömürmek için en barbar rejimi kurmaya çalışmakta, bunun için artık burjuva demokrasisine saldırılmaktadır. Kapitalist ülkelerin emekçi kitleleri şimdi çabuk ve kesin bir seçme yapmak zorundadırlar ve bu seçme proletarya iktidarı ile burjuva demokrasisi arasında değil, burjuva demokrasisi ile faşizm arasında olacaktır." (Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe sf. 137)

Aynı şekilde, bugün işbaşındaki hükümetin, faşist örgütlerin üzerine gitmesi, faşist terör odaklarının dağıtılması, istihbarat örgütleri, "güvenlik örgütleri" vb. örgütlerin faşistlerin kontrolünden kurtarılması, faşistlerden temizlenmesi yanında zorlanması da hiçbir biçimde hafife alınamaz. Sıkıyönetim ilanı sonrasında bu talepler doğrultusunda hükümete baskı yapılmasını kuyrukçuluk olarak adlan-

dıran grupların ciddiye alınması mümkün değildir. Bu sorun, günümüzde can alıcı öneme sahiptir. İktidarın faşist merkez elinde tekleşmesini ve yukarıda özetlenen diğer önlemler alınmaksızın önlemek tam bir hayal olacaktır. Bu saptamaları kuyrukçuluk olarak suçlayanların ise Dimitrov'un şu sözlerinin ne anlama geldiğini iyi kavramaları gerekmektedir. "Emekçiler, ayrıca (...) sosyal demokrat önderleri faşizme karşı koruma tedbirleri almaya zorlamak, faşist önderlerin tutuklanmasını sağlamalı, bunların yayın yapmalarına izin vermemeliydiler. Faşistlerin maddi kaynaklarına ve faşist hareketi besleyen kapitalistlerin kaynaklarına el konulması, faşist örgütlerin kapatılması ve bunların silahsızlandırılması için sosyal demokratlara baskı yapmalıydılar." (Dimitrov, f.k. B.C. sf. 58)

DEMOKRATİK MEVZİLER FAŞİZME TERKEDİLMEMEYECİTİR!

Bu gün zor günler yaşandığı açıktır. Sıkıyönetim, işçi ve emekçi sınıflar üzerine her geçen gün daha ağır baskı yöntemleriyle gitmektedir. Demokratik hak ve özgürlükler, ayaklar altına alınmakta ve tüm bunlar "özgürlükleri koruma" adına yapılmaktadır. CHP ağırlıklı hükümet, faşist hareket, ikinci iktidar odağı karşısında sürekli bir gerileme içine girmiştir. CHP hükümeti hükümette kalmayı neredeyse, faşist harekete verilen ödünlere bağlamıştır. CHP hükümetinin düşündüğü tek şey, 1981 seçimlerine kadar "kazasız belasız" gitmektir. Bunun için ise demokratik hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınması pek büyük önem taşımamaktadır. Bu anlayış 1981'e varmadan kendi sonuçlarının da hazırlayıcısı olacaktır.

Ancak işçi sınıfımız ve emekçi kitleler, aynı anlayışta olmayacaklardır. Olmadıklarını bugüne kadar birçok kez kanıtlamışlardır.

Ve bilinmelidir ki "bizler, emekçi sınıfın yıllarca inatla mücadele ederek söke, söke aldığı demokratik kazançları yaşatmak için azimle savaşacağız..."

TÜRKİYE'DE SİNİFLAR

BİLİM EĞİTİM ARAŞTIRMA
BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR

TÜRKİYE'DE SİNİFLAR

Yaşadığımız çağın genel özellikleri ve Türkiye'nin önünde duran mücadele biçimlerini ele alan dizinin son bölümünü, sekiz sayıda aktarılan doğrular üzerinde Türkiye'de sınıflar, sınıflar arası ilişkiler, dengeler konusuna ayırıyoruz. Şu ana kadar geçen sezi sayılık dizi içinde gerektikçe belirli ölçülerde girilen bu konu doğal olarak geniş istatistik verilerin aktarılmasından çok egemen sınıfların, işçi ve emekçi sınıfların tarihsel süreç içinde gelişimi birbirleriyle ilişkilerini örgütlenmelerini içerecek.

Türkiye geri kapitalist ve bağımlı bir ülke. Bu saptama sınıfların yapısını baştan belirliyor. Kapitalist düzenin temel iki sınıfı burjuvazi ve proletarya ülkemizin de iki temel sınıfını oluşturuyor. Ancak ileri kapitalist, emperyalist ülkelerde bile sınıfların bu mevzilenmesi saf biçimde görülemez ve doğaldır ki geri kapitalist üretim ilişkileri içinde bulunan ülkemizde de temel iki sınıfın yanısıra pek çok sınıf ve kesimler yer almaktadır.

EGEMEN SİNİFLAR

Osmanlı İmparatorluğu döneminde başlayan kapitalleşme ülkemizin egemen sınıflarının yapısını belirlemektedir. Daha önceki yazılarda da belirtildiği gibi Türkiye'de halen feodal kalıntılar bulunmakla ve bunların ekonomi üzerindeki etkileri Cumhuriyetin ilk yıllarında çok daha fazla olmakla birlikte, Türkiye'de burjuva demokratik devrim süreci sonunda egemen sınıf burjuvazi haline gelmiştir.

Burjuvazinin üç ana kesimi, sanayi, ticaret ve toprak burjuvaları arası ilişkiler, iktidarda ki ağırlıklı sorunu Türkiye'de kapitalleşme süreci içinde farklılıklar göstermiştir. Kapitalistleşmenin başlangıcı olan yıllarda ihraç edilen tarım ürünleri yetiştiren toprak ağaları sınıfı ile bu ürünlerin ihracını yapan büyük ticaret burjuvazisi arasında oluşan ittifak iktidara yansımış, egemen sınıf konumuna, toprak ağaları sınıfı ile ticaret burjuvazisi yükselmiştir. Ülkenin sanayileşmesinin geriliği sonucu gelişmemiş olan sanayi burjuvazisi de varlığı oranında küçük ortak olarak iktidara da temsil edilmiştir.

Kapitalistleşmenin başlangıcı olan yıllarda egemen sınıflar arası ilişkilerde var olan bu görünümde ikinci dünya savaşı öncesinden başlanarak gözlenebilecek ve özellikle savaştan çıkış yıllarında görülebilecek bir değişiklik olmuştur. En büyük sermayedar durumundaki devletin kredi vb. olanaklarından yararlanan ve devlet sektörünün kanatları altında gelişimini sürdüren sanayi burjuvazisi, savaş yıllarında oluşan birikimi de tümüyle kullanmanın verdiği hızla palazlanmış ve 50'li yıllardaki sanayileşmenin de sonucu olarak diğer burjuva kesimleri karşısında mevzilerini geliştirmiştir.

Bu gelişim içinde bir yandan geleneksel yöntemlerle bir sanayi sermayesi birikimi ve dış kaynakların da katkısıyla özel sektör sanayileşmesi oluşurken, diğer yandan çeşitli alanlarda birikmiş büyük sermaye tekelleri sermayeye dönüşerek ve yabancı sermayeyle işbirliği yaparak sanayi dışındaki ekonomi alanlarına da uzanmış, sonuçta bu gelişim tekelleri büyük sermaye durumuna erişen grupla, diğer tekeller dışı gruplar arasında çelişkiyi yaratmıştır.

Ancak burada belirlenen "tekelleşme" ve "tekeller" kavramları geleneksel, "sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi"nin özdeşi olarak görülmemelidir. Bilimsel olarak "tekelleşme", "sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi" sonucu oluşur ve gelişir. Ancak Türkiye için kullanılan "tekeller" kavramı, tam anlamıyla kapitalist ülkelerde görülen klasik "tekeller" tanımlamasıyla aynı değildir. Yine karıştırılmaması gereken bir diğer eğilimde Türkiye'de devletin tekelleri karakter taşımasının "tekeller devlet" yapısıyla bir olmadığıdır.

TEKELLEŞME NASIL GELİŞTİ

Yukarıda belirtildiği üzere, Türkiye'de kapitalizmin gelişimi büyük ölçüde devletin, ya tek başına yaptığı yatırımlarla, ya da özel sektörü bir çok alanda desteklemesiyle olmuştur. Sanayileşmenin temelini oluşturan malların üretildiği, kısa vadede kar sağlamayan alanlara, devlet yatırım yapmış, buna karşılık özel sektör devletten aldığı yardımlarla kısa vadede büyük kar sağlayan tüketim sanayinde yatırımlarını yoğunlaştırmıştır. Devletin des-

teklediği özel sektör kesimi başlangıçtan beri, çok sınırlı bir kesim olmuştur.

Devletin bu tutumu, sonuçta, Cumhuriyet'in ilk yıllarından başlayarak tekelleşmeyi geliştirmiştir. Tekelleşme bu anlamda, devletin müdahalesiyle yaratılan, sunni bir tekelleşmedir. Bu yüzden, serbest rekabetçi dönemden başlayan ve sermayenin yoğunlaşmasını ve merkezileşmesini temel alan, batı kapitalist ülkelerde varolan tekelleşme ile ülkemizdeki tekelleşme farklı özellikler taşımaktadır. Herşeyden önce, ülkemiz tekelleri, sadece ülke pazarına yönelik üretim yapabilmekte, uluslararası boyutlar kazanamamaktadır. Emperyalist çok uluslu tekellerin dünya pazarlarını paylaştığı bir dönemde elbette, tersi mümkün olmayacaktır. Daha da ötesi, ülkemizdeki tekellerin, her ne kadar göreceli bağımsız bir gelişimi var ise de, emperyalizmle bağlarının olmadığını söylemek mümkün değildir. Bir başka deyişle, ülkemiz tekelci burjuvazisi işbirlikçi bir karaktere sahiptir. İşbirlikçilik özelliği tekelleşme ne kadar artarsa artsın ve tekeller ne kadar palazlanırsa palanzınsın esas olarak değişmiyecektir.

Yoğunlaşma ve merkezileşme açısından geri düzeyde bulunan, bankalarla birliğini tam sağlamaktan uzak bulunan ve ne varki aynı zamanda doğal sonuç olarak iktidarı da tam olarak ele alamayan tekelci burjuvaziyyle diğer burjuva kesimler arası çelişki giderek keskinleşmektedir. Buysa sonuç olarak egemen sınıflar arası bağlaşımın bozulmasını ve onarılmasını getirmektedir.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında küçük ortak olarak iktidara katılan ve bugün etkinliğini tam kurmaktan uzakta olsa büyük kısmı yönetir durumuna gelen sanayi sermayesini tekelleşmiş kesiminin diğer burjuva sınıflarla ilişkileri de egemen sınıflar arası ilişkileri gibi bozulmuş durumdadır. Bir yandan küçük ticaret ve faizcilikle birikmiş sermayelerini sanayi alanında değerlendirmek isteyen anadolu ticaret burjuvazisinin tekelci burjuvaziyyle çekişmeleri, diğer yandan ticaret burjuvazisinin elindeki "pazar"ların büyük tekelci kuruluşlarca alınır biçime gelmesi, bu kesimlerin anti-tekelci tutum almasına neden olabilmektedir. Aynı zamanda yüksek faizcilikle

birikim sağlama yolu da "tefecilik" biçiminin kapitalist ekonomide varlığını sürdürmemesi sonucu giderek ortadan kalkması, "tefeci" denilemeyecek olan orta burjuvaziyi, kredi mekanizmasını giderek daha çok yönlendirir olan tekelci burjuvaziye karşıt duruma getirmektedir. Bu gelişim tekelci sermayenin banka sermayesiyle birleşmesinin artmasıyla hızlanmaktadır.

Tüm bu yapı Türkiye için "tekelci devlet", "finans oligarşisi", "feodal mütegalibe", "tefeci bezirganlarla ortaklık" tezlerini geçersiz kılmaktadır. 'Türkiye, bütününde, kapitalist bir ülkedir, egemen sınıf bütünüyle burjuvazidir. Kapitalist işletmeci büyük toprak sahipleri burjuvazinin kapsamı içindedir, feodal ilişkiler kalıntısını sürdüren toprak ağaları kesimi burjuvazinin iktidarına ortaklıktır. Burjuvazinin iktidarında başı çeken büyük burjuvazidir.' (1)

ÇELİŞKİLERDEN YARARLANMAK

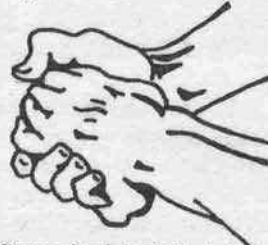
İşçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketi gerek egemen sınıflar arası ve gerekse de burjuvazinin arasındaki tüm çelişkilerden yararlanmak ve tekelleşmeye karşı çıkan her kesimin istemlerine destek olmak durumundadır. Ancak bu yararlanma ve destek olma, unutulmamalıdır ki uzlaşmaz çelişkileri olmayan sınıfların ve kesimlerin iç yapılarından kaynaklanmaktadır. Ve bu iç çelişkiler işçi sınıfının iktidar mücadelesi karşısında ortadan kalkma olasılığını taşımaktadır. Ancak temel olan, belirleyici olan çelişki bu sınıflarla işçi sınıfı arasında varolan emek-sermaye çelişkisidir. İşçi sınıfının politikasını belirleyecek olan bu temel çelişki etrafında egemen sınıflar arası çelişkilere destek olmak için, gerektiğinde geçici işbirlikleri gerçekleştirilebilir. Bunun koşullarını ve yöntemlerini işçi ve emekçi sınıfların politik hareketi bilimsel sosyalist parti belirler ve uygular. Türkiye'de de temel çelişki olan emek-sermaye çelişkisinin çözümünü sosyalist devrimde gören bilimsel sosyalizm bu tür geçici anlaşmalar yapma olasılıklarını değerlendirmekte, daha da ötesi koşulları gerektiğinde zorlamaktadır.

İŞÇİ VE EMEKÇİLER

Sosyalizmi kurmaya yönelik verilen mücadeleyle demokratikleşme mücadelesini ustaca birleştirme sınavları vermekte olan işçi sınıfımız ve diğer emekçi sınıflar, kesimler her geçen gün nicel ve nitel yönden güçlenmektedir.

Türkiye'de sanayileşmenin yoğunlaşması sonucu nicel yönden güçlenen ve 150 yılı aşkın ekonomik, 60 yılı aşkın politik örgütlenme deneyimine sahip işçi sınıfı tüm diğer emekçi sınıfları yönlendirir durumdadır. 1800'lerin ortalarında ilk sanayi kuruluşlarının oluşması ile birlikte örgütlenme örnekleri, grev deneyleri vermiş bulunan işçi sınıfı 1900'lerden başlayarak politik örgütlenmede de büyük adımlar atmıştır. Sanayileşmenin cız ve doğal olarak da işçi sınıfının sayısal olarak küçük olduğu yıllarda, politik gelişkinliğin geri olmasına, sosyalist bilincin uzanmakta yetersiz kalmasına karşın ilk grevlerini başarıyla gerçekleştiren işçi sınıfı kısa süre sonra politik önderler yetiştirmeye de başlamıştır. Sosyalist aydınlarla, bu kişilerin ilk ilerici sınıf örgütlerini oluşturmaları, burjuva demokratik devriminin başlangıcı olan 1908'den başlayarak burjuva demokratik sloganları yaşama geçirmeye çalışmaları ilk politik deneyimleri kazandırmıştır. Bu politik deneyimleri kazanmaya başlamasından bu yana da egemen sınıfların baskı yöntemleri daha da gelişmiş, özgir sendikal ve politik örgütlenmelerinin önüne sürekli engeller çıkarılmıştır. Ulusal kurtuluş savaşı ve izleyen yıllarda mücadele sınırları gelişmiş, demokratik hak ve özgürlükler olabildiğince değerlendirilmiştir.

Ne varki burjuvazi ilk olanakta bu hakları geri almış, çıkarılan Takrir-İ Şikun (1925) kanunu ile sınıfsal örgütlenmeler önlenilmeye çalışılmıştır. Ancak bu tarihten başlayarak işçi sınıfı için gözlemlenen şu gerçek bilinmek durumundadır. Her olasılık değerlendirilerek, her yöntem kullanılarak mücadele ve örgütlenme.

II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI İŞÇİ SINIFI HAREKETİ

İkinci Dünya Savaşı sonucu dünya ilerici güçlerinin zaferi ve demokrasilerin yeniden yönetim biçimi olması Türkiye'yi de etkiledi. Sonucu işçi sınıfının ekonomik ve politik örgütlenmelerinin birden bire yasallığa çıkmasında görüldü. Pek çok sınıf örgütü yanında Şefik Hüsnü yönetiminde Türkiye Sosyalist İşçi Köylü Partisi kuruldu. Sendikalar yurdun her yanında sınıf sendikacılığı ilkeleleriyle örgütlenmeye başladılar. Ancak yeterli karşı koyuş gücüne erişmeden tüm sınıf örgütleri yasaklandı, işçi sınıfı bir kez daha karanlığa itildi.

Burjuvazinin iç hesaplaşması sonucu "demokratik" istemleri de öne serer biçimde kurulan ve gelişen Demokrat Parti'nin Türkiye'de ilk kez kitlesel destek de sağlar biçimde iktidara gelmesi kısa bir süre özgürlüklerin yeniden kullanılmasını getirdiyse de uzun süreli olamadı.

Sanayi burjuvazisinin iktidardaki yerini genişletmek ve uygulamalardan huzursuz olan küçük burjuvazisinin yönetime gelmek istemlerinin çakışmasıyla oluşan 27 Mayıs'ta ülkeninde demokratikleşmesinde başlı başına önemli sonuçlar doğurdu. İlerici nitelikte bir anayasa oluştu. Sınıfsal örgütlenmeler yasallaştı. Bu gelişimden sonra da Türkiye işçi sınıfı geçmiş tüm deneyimlerinin kalıtımla hızlı bir mücadele içine girdi.

1961 yılında ilerici nitelikte olan politik örgütünü sendikal önderleri aracılığıyla kuran işçi sınıfı bu örgütü kısa sürede bilimsel sosyalist gelişime sokarak, 1967'de Parti üyesi sendikacılar aracılığıyla Amerikan tipi sanayi sendikacılık yapan Türk-İş'e karşı DİSK'i kurarak 1965 yılında temsilcilerini parlamentoya sokup, orayı burjuvazinin seçeneksiz at oynatma alanı olmaktan çıkararak, bu yönde uzlaşmaz mücadelelerden kaçınmayarak niteliğini tüm dünyaya kanıtlamıştır.

1965'den başlayan ve Türkiye'nin politik tarihinde demokratikleşmenin en üst boyutlara ulaştığı yılları yaratan, sanayileşmedeki hıza uyan biçimde nicel olarak artan işçi sınıfı 1971'e kadar belki de tüm tarihinden çok daha yoğun deneyimle çıkmıştır. O yıllara ilişkin tablo önemli göstergeleri tasıtmaktadır:

Bu dönemdeki demokratikleşme mücadelesinin boyutları, Türkiye İşçi Partisinin eriştiği politik yetkinlik, işçi sınıfının mücadelecilik niteliğinin sürekli gelişimi, burjuvaziyi önlemler alma durumuna getirdi. Seçim yasası değiştirilerek politik alanda, sendikalar yasası değiştirilerek ekonomik alanda mücadele geriletilmeye çalışıldı. İşçi sınıfı 15-16 Haziran 1970 direnişisiyle ekonomik kazanımlarını korumayı başardı.

Tüm bu gelişim doğal olarak işçi sınıfının dışındaki işçi ve emekçi sınıfları da etkilemekteydi. Toprak işgalleri, boykotlar, büyük kitle gösterileri birbirini izliyor, politikleşen küçük burjuvazi de tekelleşmenin de eriştiği boyutlardan da etkilenerek giderek politikleşiyordu.

İşte bu gelişime karşı iktidarı ağırlıkla eline geçirmek ve gelişimini hızlandırmak isteyen tekelleşen burjuvazi, toprak burjuvazisini de yanına alarak 1971 12 Mart'ıyla birlikte faşizme yönelişe başladı.

Bu döneme girerken işçi sınıfı ideolojik yönden de büyük sınavlardan geçmiş ve politik hareketinin arılığını korumayı başarmıştı. Ancak gerek bu ideolojik mücadeleler, gerekse hızlı politikleşme girilen döneme sosyal demokrasinin ağırlığını basmasını birlikte getirdi. Sendikal hareket içinde uzlaşmacı eğilimler ağırlık kazandı. Dönemden çıkılırken toplum sağ-sol ayrımları daha belirginleşmiş çıktı, ancak ağırlık kazanan reformizm mücadelenin gereken boyutları kazanmasına başlıca engeli oluşturdu. Ancak ülkenin ekonomik yapısı bu gelişimi sürdürebilecek, sosyal demokrasiyi uzun süre "deneyebileceği" nitelikte değildi. "Türkiye kapitalizminin objektif gelişmesi, çelişkileri keskinleştirici, kitlelerin hoşnutsuzluğunu ve direncini artıranı doğrudur. Sağlam örgütlenme ve doğru bilinçlendirmeyle bu objektif gelişmenin subjektif düzeyde tamamlanması gerekmektedir." (3)

Yıllar	Toplu Sözleşme Sayısı	Toplu sözleşmenin Kapsadığı İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı(bin)	Grev Sayısı	Katılan İşçi Sayısı(bin)	Kaybolan İşçini (bin)
1963	96	156	9	8	1,5	19 7
1964	1078	3918	437	83	6 6	238 3
1965	872	2855	172	46	6,6	336 9
1966	1152	2595	334	42	11,4	430 1
1967	2339	3630	189	100	9,5	344 1
1968	1332	2971	418	54	5 2	173 3
1969	1419	2875	234	86	20 2	323 2
1970	1516	5036	530	72	21 2	220 2
1971	1442	4542	343	78	10 9	476 1
1972	1603	3668	426	48	14 9	659 4
1973	1921	6309	443	55	12 3	667 3
1974	1724	4214	602	110	24 5	1109 4
1975	1890	3928	404	119	11 1	588 2

TARIM İŞÇİLERİ

İşçi sınıfının tarihsel gelişimi ve bu günkü görevleri tüm emekçi sınıflarla yapmak zorunda olduğu bağlaşımlarını kurmada göstereceği yetenekle başarıya ulaşacaktır. İşçi sınıfının bağımsızlık demokrasi sosyalizm mücadelesinde en yakını ise tarım işçileridir.

İşçi sınıfının kırsal bölgelerdeki uzantıları olan tarım işçileri devlet yada özel kuruluşlarda çalışanlar yani tarım işçiliğini sürekli işçilik biçiminde yapanlar ve daha da çoklukla yakın yörelerdeki topraklarda çalışan geçicilerden oluşmaktadır. İşçi sınıfının en yakın kesimini oluşturmakla birlikte kent işçilerinden belli başlı ayrı özellikler de göstermektedirler. Bunlar çoğunlukla geçici çalışmanın sonucu olan birlikte bulunamama ve birlik, dayanışma mücadele duygularının yetkinleşmemesi, asil geçimlerini işgücünü satarak sağlamalarına karşılık büyük kısmının belirli ölçüde toprak varlığının bulunması, kırsal alanın üst yapı değer ve ahlak yapısını taşımaları olarak görülmektedir. Bunların sonuçları olarak sınıf dayanışması yerine "köy" dayanışmasının geçmesi ve sendikalaşmak yerine daha değişik ve geri örgütlenme biçimlerinin geçmesi de giderek yok olmakla birlikte ağırlık göstermektedir.

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

İŞÇİ SINIFININ DOĞAL MÜTTEFİKİ YOKSUL KÖYLÜLER

Büyük çoğunluğu örgütsüz olan tarım işçilerinin yanı sıra yoksul köylüler de işçi sınıfının iktidar mücadelesinde en yakın kesimi oluşturmaktadır. Çalışan kesimin en geniş dilimini oluşturmakla birlikte kapitalistleşmenin tarıma giderek artan hızla girmesiyle birlikte çok az olan topraklarını yitirmekte ve giderek azalmaktadır. Ancak dikkat edilmesi gereken bir noktada bu erimenin toprakta büyük birimlerin oluşmasını sağlamadığıdır. Türkiye toprakları genelde ele alındığında çok parçalanmış ve küçük işletmeler biçimine gelmiş durumdadır. Yoksul köylüler de tekelleşmenin hızıyla eşgidim biçiminde işçi sınıfına katılmaktadır. Gelecek olarak da işçi sınıfıyla birlikte mücadele vermektan başka çıkarılan yoktur.

DİĞER EMEKÇİ SINIFLAR

Benzer durum direk üretim ilişkileri içinde, artık değer yaratarak sömürülen işçi sınıfından farklı biçimde kapitalist pazar içinde dolaylı sömürüye uğrayan emekçi sınıflar içinde söz konusudur. Tekelleşmeye koşut olarak erimek ve büyük çoğunluğuyla işçi sınıfına katılmak durumundadırlar. Küçük üretim yapan zanaatkarlar hızlı bir yokolma içindedirler. Yerlerini tekelleşen sanayinin yan kolları olarak oluşturduğu sanayi kuruluşları almaktadır. Benzer süreci ticaret alanında da görmek olasıdır. Küçük ve orta üretim yapan köylülerse giderek yoksul köylülük sınıfına kaynaşmakta ve tüm bu mülksizleşmenin varacağı yeri iyi bilen büyük burjuvazi yepyeni önlemler gerçekleştirmektedir. Ancak önlemlerin tümü geçici ve tatmin etmekten uzaktırlar ve mülksizleşip proletarya safılarına katılmalarını önleyememektedir. Ancak "Faşizm ve Anti-faşist Mücadele" yazısında da anlatıldığı gibi bu yoksullaşan kitleler faşizmin kitle tabanını ve demagogik ideolojisini de oluşturabilmektedirler. Bunun önlenmesi ise direk olarak işçi sınıfına ve onun iktidara yürüten politik hareketinin kitleler üzerindeki saygınlığının ve inandırıcılığının artmasına bağlıdır.

"SÜREKLİ FAŞİZM" Mİ? FAŞİST TIRMANIŞ MI

Her ülkede olduğu gibi ülkemizde de devletin yapısı ve gelişimi, ülkedeki sosyo-ekonomik yapıya ve onun gelişimine sıkı sıkıya bağlıdır; ve ikincisini kavramadan birincisini kavramak imkansızdır. Türkiye'de işçi sınıfının politik örgütü, Türkiye'nin dışa bağımlı az gelişmiş bir kapitalist ülke olduğunu, kapitalistleşme sürecinin Batı'dakinden farklı bir yol izlediğini ve ülkemizde burjuva demokratik devrimin esas itibarıyla tamamlandığını tesbit etmiş ve kendi siyasi mücadele çizgisini bu tesbitlerden hareket ederek oluşturmuştur. İşçi sınıfının politik hareketinin programında son derece net olarak konan Genç Öncü dergisinde de değinilen bu meseleyi biz sadece devletin yapısı üzerinde etkileri açısından ele almak istiyoruz.

ÜLKEMİZDE BURJUVA DEMOKRASİSİ

Ülkemizde burjuva demokratik devrim diğer bir takım ülkelerin aksine kısa süreli devrimci bir patlamayla değil, uzun bir tarihsel süreç izleyerek gerçekleşti. 1908'de meşrutiyetin ilanı, 1923'te Cumhuriyet'in kurulması, hilafetin kaldırılması, eğitimin ve devletin laikleştirilmesi, kadın haklarının tanınması, gizli oya dayanan seçim sisteminin getirilmesi, 1950'de çok partili hayata geçiş, çeşitli kısıtlamalar taşımakla birlikte siyasi parti kurma hakkının tanınması, 1960'ta 27 Mayıs hareketi, sınıf esasına dayanan dernek sendika ve parti kurmanın serbest hale gelmesi; bütün bunlar burjuva demokratik devrim sürecinin gelişmesinde önemli noktaları oluşturdular. Bu sürecin şu anda içinde bulunduğumuz aşamasında, ulaşılan siyasi yapıya, yani siyasi iktidarın örgütleniş tarzına, onunla halk arasındaki ilişkilerin biçimine bakarsak bu yapının bir burjuva demokrasisindeki temel karakteristiklere sahip olduğunu ve bu açıdan ülkemizdeki burjuva demokratik devrimin esas itibarıyla tamamlandığını söyleyebiliriz.

Burada iki noktaya değinmek gerek. Birincisi toprak sorununun ve milli meselenin çözülmemiş olması, ülkedeki devlet biçiminin burjuva demokratik olması için bir engel değildir. Burjuva demokratik devrimin 1789'da Fransa'da olduğu gibi tek bir sosyal patlamayla değil 50 yılı aşkın bir süreç içinde gerçekleştiği Almanya'da da toprak sorunu devrimci bir tarzda çözülmedi. Tarımda kapitalistleşme köylülerin toprağa kavuştuğu 1789 Fransa'sında veya 1863 Amerika'sından farklı bir yol izleyerek büyük feodal toprak sahiplerinin, şehir bankacıları ve kapitalistleri ile birleşimi ve üretimi modernleştirerek büyük tarım kapitalistleri durumuna gelmeleri ile gerçekleşti; başka bir deyişle köylülerin feodal mülkiyeti

Bilimsel teknolojik ilerlemenin getirdiği önemli bir sonuçta küçük burjuva kesimler içindir. Bilimsel teknolojik ilerleme geniş bir küçük burjuva aydın kesimi işçi sınıfının bağlaştığı haline sokmaktadır. Yine küçük burjuva kesimler üzerinde tekelleşmenin sonucu bir kesimi sınıf değiştirip proleterleşirken bir diğer azınlık kesimi de üst sınıflara gidebilmektedir. Ancak tüm bu gelişmeler sonucu yoksullaşan kesimlerin dolaylı bir etkisi de özellikle Türkiye benzeri geri kapitalist, bağımlı ülkelerde yaşamakta, geçmişte içinde bulundukları kesimlerin tüm politik, ideolojik hastalıkları işçi sınıfı hareketine taşınmaya çalışılmaktadır. Goşizm, maoizm, revizyonizm gibi tüm akımların bilimsel sosyalist sloganlarla kitleler içinde azda olsa yer alabilmelerini sağlamaktadır. Gerek sosyal demokrasiye, gerekse bilimsel sosyalizm dışı sol akımlara kaynaklık yapan küçük burjuvazi sonuç olarak işçi sınıfının mutlak son kişisine kadar kazanmak ve örgütlü mücadeleye sokmak zorunda olduğu bir kesimdir.

Yukardaki özellikleri çok daha belirgin taşıyan ve ayrıca oldukça uzun bir süreyi birlikte geçirmelerinden dolayı toplu mücadeleye yatkın olan öğrenci gençlik de günümüzde gerek bizim gibi ülkelerde gerekse ileri kapitalist ülkelerde mücadeleciler, düzene karşı yapılarıyla işçi sınıfı çevresinde oldukları zaman üstün yararlılıklar gösteren bir yapıdadırlar. İşçi sınıfı ve onun öncüsü bilimsel sosyalist parti gerek dolaysız gerekse de yolundan yürüten gençlik örgütü aracılığıyla bu geniş ilerici potansiyeli kucaklamak ve sosyalizm savaşına sokmak zorundadır.

Ancak tüm bu mülksüzleşip, yoksullaşıp işçi sınıfına yakın biçime gelen kesimler ve öğrenci gençlik için yanlışlardan uzak tutulmak büyük önem taşımaktadır. Yapılamadığı zaman yapılarından kaynaklanan biçimde aceleci, sabırsız "reçete"lere sivrulabilmekte, cuntacılık, küçük burjuva sosyalizmi, goşizm savunulur olabilmektedir. Tüm bunların önüne baştan geçilebilmesi işçi sınıfı hareketinin nitel ve nicel gücüyle dolaysız ilişkilidir.

Ülkemizde de önemli bir örgütlenme deneyimine ve mücadele geleneğine sahip bulunan işçi sınıfımız tüm diğer emekçi kesimleri olduğu gibi son grupta ele alınanlara da önemle eğilmekte, onların günlük çıkarlarıyla, sosyalizm yolunda verilen mücadeleyi birleştirebilmekte ve böylece artan biçimde geniş bir bağlaşıklar dizisi oluşturabilmektedir.

Bu mücadelede gösterilecek yetkinlik, örgütlülük düzeyiyle ilişkilidir. İşçi sınıfımız ideolojik, politik, ekonomik mücadeleyi daha ustalıkla verir oldukça örgütlülüğü artmakta, örgütlülük düzeyi, yükseldikçe çevresindeki halkayı genişletebilmektedir. Verilen mücadeleyi yöneten öncüsü, bilimsel sosyalist partisi, Türkiye İşçi Partisi ile onun enternasyonalist ilkelerle yönlendirdiği yandaşı örgütlerle birlikte Türkiye'deki sınıflar mevzilenmesini değiştirecek olan işçi sınıfımız zafere çok daha yakın olmanın bilinciyle hızlı adımlar atmaktadır.

- 1) TİP Programı
- 2) DPT 1977 Programı ve ANKA Günlük Ekonomik Bülten (17.3 1977)
- 3) TİP Programı

yıkarak toprak sahibi olmaları hiçbir zaman sözkonusu olmadı. Aynı şekilde burjuva demokratik devrimin dünyada ilk olarak gündeme geldiği ve geliştiği İngiltere'de 1688'den bu yana (yani 300 yıla yakın bir süredir) milli mesele çözüldü. İrlanda, İskoçya ve Galler halklarının ulusal baskı ve ayrıcalığa karşı verdikleri (ve bugün İrlanda'da tüm şiddetiyle süren) mücadele her zaman İngiliz devletinin baş belası oldu. Ve burjuva demokrasisinin beşiği olarak gösterilen İngiltere'de, bu halklara (özellikle İrlanda halkına) doğudaki baskı ve zulmü aratmayan bir devlet terörü uygulandı. Burjuva demokratik devrimden 300 yıl sonra bugün milli mesele İngiliz komünistleri ve demokratlarının programında önemini hâlâ koruyan bir gündem maddesi olarak yer almaktadır. Bütün bunlara rağmen toprak meselesi ve milli meselenin burjuva demokratik devriminin tamamlanmasında, vazgeçilmez olduğunu söyleyenlerin İngiltere ve Almanya'da burjuva demokrasisinin olmadığını burjuva demokratik devriminin tamamlanmadığını söylemekten çekinmemeleri gerekir. Doğaldır ki böyle bir iddia her şeyden önce ender bir teorik "cesaret" gerektirecektir.

"SİYASİ GERİCİLİK", FAŞİZMLE ÖZDEŞ DEĞİLDİR.

İkinci nokta ise devletin burjuva demokratik bir devlet olması ülkede bizzat devlet tarafından uygulanan gerici baskıların varlığını dışlamaz, onların kulak ardı edildiği anlamına gelmez. Emperyalizm çağında her türlü ilerici niteliğini yitiren burjuvazi siyasi düzeyde gericiliğe dört elle sarılır, onu geliştirir. Ve her türlü demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırma eğilimi gösterir. Ancak emperyalizm çağında burjuvazinin böyle bir eğilim göstermesi bu çağda burjuva demokrasisini otomatikman ortadan kaldırmaz. Kitleler kazanılmış hak ve özgürlükleri burjuvazinin saldırılarına karşı korumak için dişe diş bir mücadele verirlir. Demokrasinin verildiğini koruyup korumayacağını belirleyen, bu mücadeledeki güçler dengesidir. Lenin'in "Tekeller her türlü demokrasinin toptan inkarını" formülasyonundan da anlaşılması gereken budur. Bugün Fransa'da, İtalya'da, İngiltere'de burjuva

demokrasisi varlığını sürdürüyorsa bunu sağlayan bu ülkelerdeki "burjuva demokratik geleneğin" değil, işçi sınıfı ve emekçi halk kitlelerinin haklarını korumakta gösterdikleri kararlılıklarıdır.

Ülkemizde de burjuvazinin birazdan değineceğimiz nedenlerden dolayı demokrasiyi kısıtlamak, bir bölümünün de onu yok etmek istemesine karşın işçi ve emekçi sınıflar demokratik mevzileri korumanın ve yeni demokratik mevziler elde etmenin mücadelesini veriyorlar. Bu mücadeleden halk kitleleri yenik çıkarlarsa, yani eldeki demokratik hak ve özgürlükler ortadan kalkarsa, ortaya çıkacak olan yapı doğaldır ki burjuva demokratik bir yapı değildir. Ancak bu hak ve özgürlükler halen kullanılıyorsa, varolan tüm baskılara rağmen ülkedeki yapının burjuva demokratik bir yapı olduğunu söylemek gerekir. Buna rağmen anti-demokratik baskı uygulamalarını bir burjuva demokrasisine "yakıştırmamak", burjuva demokrasisi olmadığına dair birer kanıt gibi görmek ilerde göreceğimiz gibi burjuva demokrasisini idealize etmekten, onun burjuva sınıf özünü gözardı edip, demokratik biçimini abartmaktan başka bir şey değildir.

TÜRKİYE'DE FAŞİZM

Ülkemizde tekelleri burjuvazinin bunalımı son 20 yılda içine girdiği hızla gelişmeyle birlikte giderek yoğunlaşmıştır. Kredilerin yetersizliği, kâr oranının düşme eğilimi, döviz yokluğu gibi sorunlar tekelleri burjuvazi ekonomik olarak bir çıkış yolu aramaya iterken, siyasi planda halk kitlelerinde görülen sola kayma, ilerici devrimci fikirlerin bu kitleler içinde yankı bulması ve hızla yayılması, burjuvazinin politik manevra kabiliyetini sınırlandıran istediği gibi at oynatabilmesini engelleyen ve uzun vadede de kendi sayısi iktidarına alternatif teşkil edebilecek tehlikeli bir olgu haline aldı. Gene aynı süre içinde; Türkiye'nin komşularında cereyan eden ilerici gelişme; Yunanistan'da faşist diktanın yıkılması, Suriye ve Irak'ın anti-emperyalist kampta yer almaları, Filistin'de devrimci yönü giderek pekişen yurtsever hareket son olarak da Türkiye ile aynı jeopolitik zincir içinde bulunan Afganistan ve İran'daki anti-emperyalist gelişme, emperyalizmin planlarında Türkiye'nin önemini artırdı. Böylece kredilerin (özellikle devlet kredilerinin) artırılması, devlet sektörünün özel sektöre daha bağımlı hale gelmesi, çeşitli işkollarında sömürü oranının

artması, buna karşılık gerçek ücretlerin düşürülmesi bu doğrultuda sendikalarla baskı yapılarak pasifize edilmeleri, toplu sözleşmelerde devletin tüm ağırlığıyla sendikaların taleplerini kısıtlaması, halktan alınan vergilerin artırılması, buna karşılık burjuva kesiminden alınan vergilerin düşürülmesi, siyasi planda ise kitlelerdeki sola kayışın durdurulması ve etkisizleştirilmesi, toplumsal muhalefetin örgütsüz bırakılması, ilerici örgütler üzerinde baskıların artırılması, şeklinde gerici bir baskı politikası büyük burjuvazinin genel talebi haline geldi. Bu talebin en rahat bir biçimde gerçekleştirilebileceği düzen olan faşizm, böylece büyük burjuvazi tarafından bir alternatif olarak benimsendi. Faşizmin büyük burjuvazinin tercih listesine girmesi o zamana kadar son derece cılız olan faşist partiye güç kattı. Buna paralel olarak büyük burjuvazinin "has" partisi AP, daha da sağa kaydı ve faşist MHP ile kader birliği yaparak, faşist alternatifi ortak örgütleyicisi oldu. 12 Mart'ın çıkışında kitlelerde daha da artan sola kayma faşizmi bir alternatif olarak büyük burjuvazinin gözünde daha da güçlendirdi. Birinci ve İkinci MC dönemlerinde hükümete geçen faşistler bu olanağı sonuna kadar kullandılar. Ve bir yandan devlet mekanizmasında ve ülkenin siyasi hayatında yeni mevziler kazanırken öte yandan da belli bir kitle tabanı oluşturmaya çalıştılar.

Faşizmin tirmandırılması diye adlandırdığımız bu süreci büyük burjuvazi çift yönlü kullandı. Bir yandan faşist terörle emekçilerde bir korku ve yalınlık yaratmak, böylece örgütlü sosyalist mücadelenin kitleleri kucaklamasını engellemek öte yandan da CHP'yi daha sağa kaydırmak, faşist güçlerin gerçekleştirmeye hazır oldukları büyük burjuvazinin taleplerini CHP'nin de kabul etmesi için zorlamak.

Bu yüzden kendi taleplerinin gerçekleştirilebilmesi için CHP'nin gene de "yeterince sağda" olmadığını gören büyük burjuvazi faşist güçleri yeni baskı tedbirlerine zorladılar ve Malatya, Sivas, K. Maraş'tan sonra sıkıyönetim ilan ettirtmeyi başardılar. Bu yüzden ki, sıkıyönetim, ilanı ile başlayan bugünkü dönem faşist tirmanışın yeni bir boyut kazandığı ve faşizm tehlikesinin her zamankinden büyük ve yakın olduğu bir dönemdir.

FAŞİZMİN TEK BİR BİÇİMİ YOKTUR

Burada değinilmesi gereken bir kaç önemli nokta var. Birincisi, faşizmin hiçbir zaman tek bir biçimle sınırlı kalamayacağı, değişik tarihsel ve toplumsal koşullarda, değişik biçimler alabileceğidir. Nitekim, Dimitrov, yıllar önce bu gerçeğe dikkat çekmişti. "... Güneydoğu Avrupa ülkelerindeki özel şartlar faşizme kendine özgü bir nitelik kazandırmaktadır. Bu özellik, örneğin İtalya'nın aksine, faşizmin iktidara bir kitlenin hareketinin sonucunda aşağıdan gelen değil, yukarıdan inen bir hükümet biçimi halinde ortaya çıkmasından doğmaktadır. Faşizm devlet gücünün denetimini, burjuvazinin askeri gücünü ve banka sermayesinin mali olanaklarını eline geçirerek, kitlelere işleyip, yayılmak ve kitleler arasında ideolojik, politik ve örgütsel bir temel yaratmak çabasıdır." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe s. 38) Hatta "... Öyle ülkeler vardır ki, bunlarda faşizm, geniş kitle tabanına dayanmaz ve burjuvazinin kendi içinde büyük çelişkiler bulunmaktadır. Bu ülkelerde "Faşizm parlamentonun derhal feshedilmesine, diğer partilerin derhal kapatılmasına karar vermez." (Dimitrov'dan aktaran Lewerenz, Komünist Enternasyonal'de faşizm tahlili s. 163-164) Türkiye'de de işçi sınıfının partisi faşizmin az gelişmiş ülkelerde izleyebileceği farklı yollara daha önce değinmişti. "Geri kapitalist ülkelerde klasik tipte faşist partilerin parlamenter işleyiş içinde iktidara gelmelerine yetecek kitle desteğini sağlamalarının olanak dışı olduğunu tarihsel deneyler göstermektedir. Emperyalist ülkelerdeki aksine geri kalmış ülkelerde faşist yönetimler kitle desteğiyle değil, genellikle askeri darbeler yoluyla kurulabilmektedir." (Çarkbaşak 1976 Sayı 4 s. 5)

Ancak çeşitli somut koşullarda aldığı değişik biçimler, faşizmin bütün bu biçimlerinin ötesinde belli ortak özelliklere ve gene bir tanıma sahip olmasını engellemez, aksine böyle bir tanıma zorunlu kılar. Nitekim Dimitrov, demin alıntı yaptığımız ve faşizmin alabileceği değişik biçimlere değindiği konuşmasında, bütün bu biçimler için geçerli olan genel tanıma belirtmeyi ihmal etmemiştir. "Faşizm mali sermayenin en gerici, en şoven, en emperyalist unsurlarının açık terörcü diktatörlüğüdür." Aynı şekilde "Faşizmin yönetimi ele geçirmesi sadece bir burjuva hükümetinin bir diğerini izlemesi değildir. Burjuvazinin - burjuva demokrasisinin - belli bir sınıfsal egemenliği içeren devlet biçiminin bir diğeriyse; açık terörist diktatörlükle değiştiril-

mesidir." (Faşizme karşı birleşik cephe s. 60)

Bu, ikinci bir noktayı daha iyi kavramamızı sağlayacaktır. O da şu: Ülkemizde faşist tehlike, 1920'lerin Almanya ve İtalya'sında olduğu gibi, ona kitle tabanı oluşturmayı amaçlayan ve yer yer birer cinayet odağı olarak çalışan faşist parti, dernek, sendika ... vs. den ibaret değildir; bunlar önemli bir parçayı oluştursa da. Bunların yanında ülkemizde faşist terörü planlı bir biçimde tirmandıran, onu örgütleyen ve uygulayan ikinci bir iktidar odağı söz konusudur. Devletin içinde olup özellikle 12 Mart'ta "özel harp", "seferberlik" vs. diye özel olarak yurtseverlere karşı terör uygulamak için kurulan, 12 Mart'tan sonra da varlığını yitirmeyip, hükümetin inisiyatifli dışında hareket olanağına sahip olarak çalışmasını sürdüren, MİT, Siyasi Polis, Genel Kurmay ve faşist parti ve örgütlerle ilişkisi olan bazı gizli odaklar da bugün faşist tehlikenin önemli bir bölümünü oluşturmaktadırlar. Bu gizli odaklar devlet mekanizması içinde bulunmalarına rağmen devletin bu odakların elinde olması şiddetli söz konusu değildir.

Bu açıdan, faşist tehlikenin MC partileri ve onlara bağlı yasal kuruluşlardan ibaret görülmesi, veya gerici faşist partilerin parlamento aritmetiğinde üstünlük kazanmalarının faşizmin iktidara gelmesinin tek biçimi olarak ele alınması bizi önemli politik yanlışlara götürebilecek yaklaşımlardır.

DEĞİŞİK FAŞİZM TAHLİLLERİ ÜZERİNE

Faşizm meselesi, faşist saldırıların yoğunlaşmasıyla birlikte "sol" revizyonist kesimin özellikle çarpıttığı, bu konudaki Marksist görüşleri tanınmaz hale getirdiği bir konu oldu. Her revizyonist tezin sunuluşunda olduğu gibi, burada da önce bilimsel sosyalistlerin "dogmatikliğinden" yakınlıkla işe başlanır. "Dogmatizm daima zaman ve mekan unsurlarındaki farklılaşmaları, değişimleri saklayarak, 'unutarak', ortaya çıkar. İlginçtir ki, bu şekilde Marksizmin tüm özünü yokedenler, başka ülkelerde ve farklı koşullarda ortaya çıkan uygulama ve önerileri mekanik bir şekilde ve kaba tarihsel paralellikler kurarak savunurlar, devrimcileri hep Marksizmi inkar etmekle, 'revize' etmekle suçlarlar. Kitle, Yürüyüş ve diğer revizyonist yayınlarda bunun sayısız örneklerini bulmak mümkündür." (Devrimci yol Sayı 13. s. 8) Burada, zaman ve mekan koşulları açısından revizyo-

nizm ile Marksist yaratıcılık arasındaki farka değinmek gerek. Yeni bir zaman ve mekan koşulu gündeme geldiğinde, eski teori (formül, yasa, tanım ... s.) geçerli olmaktan çıkıyor veya yetersiz kalıyorsa, yeni bir formülasyona gitmek gerekir. Ancak yeni formül oluşturulurken, mutlaka eski formül ile mantıksal bir bağ kurulmalıdır. Yani "eski formül, şu koşullar için geçerlidir, şu sebepten dolayı şu koşullarda geçersizdir. Yeni koşullarda geçerli olan formülün eski formül ile ortak yanları şunlar, farklı yanları şunlardır, bu farklılıklar ile zaman ve mekan koşullarındaki farklılıklar arasındaki mantıki bağ da şudur." şeklinde mesele ortaya konmalı ve yeni bir üst formülasyona gidilmelidir. İşte bu nokta, revizyonist tavır ile marksist tavrın denek taşıdır. Revizyonist tavrın eski formül ile kendi getirdiği yeni formülü uç uca koyar, ama ikisi arasında hiçbir bağ kurmaz, onları bütünleştirmez; çünkü bilimsel olan ile (eski formülle) bilimsel olanı (revizyonist yeni formülü) değil bütünleştirmek birbirine yamamak bile mümkün değildir.

GİZLİ FAŞİZM

Faşizm "tahlili"nin yer aldığı Devrimci Gençlik'in 7. sayısında veya Devrimci Yol'un 13. sayısında, önce Dimitrov'un faşizmin değişik ülkelerde değişik biçimler alabileceğine dair söylediği sözlerden alıntı yapılmakta, sonra da emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi, gizli işgal gibi bir kaç "teknik" açıklamadan sonra "hem burjuva demokrasiden, hem de klasik faşist rejimlerden farklı... sömürge tipi faşizmden sözedilmesi gerektiği" söylenmektedir. Sömürge tipi faşizmin gizli faşizm şeklinde icra edilebileceği de belirtilmektedir. Yani "nisbi bir temsili demokrasi ve parlamentarizm görünümü altında" uygulanan bir faşizm. Dimitrov faşizmi "mali sermayenin... açık terörcü diktatörlüğü" şeklinde tanımlamıştı. Yani faşizmi diğer burjuva diktatörlüklerinden ayırdettiren noktalardan biri belki de en önemlisi, baskı ve terörün, hiçbir demokrasi ve özgürlük maskesine gerek duyulmadan açıkça devlet tarafından resmi olarak uygulanmasıdır. Dimitrov'un faşizm tanımını "gizli faşizm" sözcüğündeki faşizm kelimesinin yerine koyarsak "gizli... açık terörcü diktatörlük" elde ederiz ki, bu durumda gizli faşizm sözcüğü (Dimitrov'un tanımı geçerli sayılırsa) "sarışın zenci" sözcüğünden daha fazla anlam taşımamaktadır. Yok sayet Dimitrov'un bu tanımı ge-

çersiz sayılıyorsa, akla hemen şu soru gelecektir. Dimitrov'un tanımını hangi tarihsel dönem ve ülkeler için geçerli görüyorsunuz? Başka bir deyişle gizli faşizm, gibi "yeni bir yaklaşım" zorunlu kılan yeni koşullar neler? İlk soruya Devrimci Gençlik' in 6. sayısında "gizli" de olsa bir cevap veriliyor. Şöyle: "Klasik anlamda İtalya ve Almanya'da görülen faşizm, finans kapitalin en gerici, en bağınaz kesiminin açık kanlı diktatörlüğüdür", Burada "klasik anlamda İtalya ve Almanya" için yapılan tanımın Dimitrov'un getirdiği genel faşizm tanımı olduğunu görmemek için kör olmak gerek. Peki "klasik olmayan" faşizmin özellikleri neler?" (Bu) klasik anlamdaki faşizmden belli farklılıkları içermektedir. Birincisi aşağıdan yukarıya orta sınıf ve tabakaları peşine takarak iktidara gelmemiş, aksine bir siyasi yönetim olarak yukardan şekillendirilmiştir." (Devrimci Gençlik s. 6) Başka bir özellik ise burjuva demokratik devrimini tamamlamamış sömürge ve yarı sömürge ülkelere özgü yapı olmasıdır. Diğer bir özellik de "üçüncü bunalım dönemi"ne has olmasıdır.

Başta ilk iki özelliğin, Dev-Genç onları keşfetmezden çok daha önce Dimitrof tarafından görüldüğünü belirtelim. Yani, burjuva demokratik devrimi tamamlamamış sömürge ve yarı sömürge ülkelerde faşist yönetimler kitle hareketi ile değil de yukarıdan aşağı iktidarı ele geçiren faşist güçler, Dimitrof döneminde de vardı, ve Dimitrof Komünist Enternasyonal'de faşizmin genel tanımını sadece "klasik İtalya ve Almanya" örneklerini değil, Devrimci Gençliğin ikinci defa keşfettiği özgül örnekleri de gözönünde tutarak yaptı. Bu açıdan bu tanımın geçerlilik alanı, bu örneklerin tümüdür, ve "bu tanım yanlıştır" demeden aynı alanda ikinci bir tanım veya yaklaşım önermek imkansızdır.

"ÜÇÜNCÜ BUNALIM DÖNEMİNDE" NELER OLUYOR?

"Üçüncü bunalım dönemi"ne gelince: Bu dönem, Dev-Genç açısından altından erkek geçenin kız oluverdiği gökkuşağı gibi, marksist teorinin de "şaşırtıcı" değişiklikler geçirdiği bir dönemdir. Devrim teorisi, leninist parti doktrini, faşizm tahlili gibi marksist teorinin belli başlı öğeleri bu döneme geldiklerinde, Dev-Genç'in işine gelecek ve eylemlerini doğrulayacak şekilde "değişirler" ama neyin nasıl niçin değiştiğini hiç kimse bilmez. Bilinen bir şey vardır:

O da üçüncü bunalımın marksizmle çelişkiye düştüğümüz zaman iyi bir çankurtaran simiti olduğudur. Bu açıdan Devrimci Gençlik'te veya Devrimci Yol'da "üçüncü bunalım döneminde..." diye sunulan şeyler okuyucuya bir açıklama getirmekten çok ona iman tazeletmeyi amaçlamaktadır.

Üçüncü bunalım döneminde neyin niçin ve nasıl değiştiğine dair, gizli işgal içsel olgu gibi sihirli birkaç kelimenin ötesinde somut bir şey gösterilemezse bu konuda bizim de birşeyler söylememiz söz konusu olmaz. Başka bir deyişle, Dev-Genç bu konuda niçin doğru olduğuna dair doğru dürüst bir açıklama getirmezse, onu eleştirenler de onun niçin yanlış olduğuna dair bir açıklama getirmek zorunda değildirlir. Gene de Dev-Genç isterse üçüncü bunalım konusundaki görüşlerinin çok sağlam olduğunu bu yüzden de kimsenin onları eleştiremediğini düşünerek kendi kendini sonsuza dek avutabilir.

Dimitrov'un faşizm tanımını iki örneğe indirgeyip geri kalan örnekleri kendi anti-marksist görüşlerine birer kılıf haline getirmeye çalışan "sol" revizyonizmin tahlilleri daha baştan çürük bir temele oturmuştur. Türkiye gibi gericiğin geliştiği çarpık bir burjuva demokrasisini faşizmle tanımlayan Devrimci Yol yazarı "... geniş ve güçlü bir kitle temeline henüz sahip olamaması nedeniyle demokratik hak ve özgürlükler ritam olarak ortadan kaldıramamış olması durumu değiştiremez." (Devrimci Yol s. 13 sf.8) demektedir, böylece "bir takım demokratik hak ve özgürlükler varken faşizmden bahsedilebilir mi?" gibi bir soruya kendince cevap vermeye çalışmaktadır. Buna sebep olarak faşizmin kitle tabanının darlığını göstermek kesinlikle geçerli olamaz. İran'daki faşist şah rejiminin kitle tabanının ne denli geniş ve güçlü (!) olduğu milyonlarca İran'lı, Şahı defetmek için sokağa döküldüğünde ortaya çıktı. Ama bu Şah'ın iktidarı esnasında İran'ı bir cehennem çevirmesini ve eşi görülmemiş bir baskı uygulamasını engellemedi. Aynı şekilde, Şili'deki Pinochet rejiminin tarihin karanlığına gömüleceği gün kitle tabanının genişliği (!) iyice ortaya çıkacak. Ama bu şimdi Pinochet'i yüzbinlerce insanı stadlara hapsedmekten ve halka akıl almaz işkenceler uygulamaktan alkoymuyor. Yani kitle tabanı ne olursa olsun faşizmin varlığı belli başlı demokratik hak ve özgürlüklerin, özellikle de ileri bir içeriği olan siyasi hak ve özgürlüklerin topyekün ortadan kaldırılması demektir.

FAŞİZM NE ZAMAN İKTİDARA GELDİ?

Sömürge tipi faşizmin ülkeye üçüncü bunalım dönemiyle, yani 1945'lerden sonra geldiği söyleniyor. "Faşizmin iktidara gelmesi bir burjuva hükümetinin bir diğerini izlemesi değildir. Burjuvazinin belli bir sınıfsal egemenliği içeren devlet biçiminin bir diğerine açık terörist diktatörlükle değiştirilmesidir." gerçeğini, yani faşizmin ister yukarıdan ister aşağıdan gelsin burjuva devletinin bir reorganizasyonu olduğunu göz önünde tutarsak cevapsız kalacağını bile bile şu soruları sormamız gerekir: 1945'den bu yana faşizmin iktidara gelmesi anlamında bir reorganizasyon ne zaman oldu? 1950'de çok partili hayata geçişle mi? 1960 da 27 Mayıs'la mı? Yoksa devlet 1945'ten daha önce de faşist bir yapıda mıydı? Yegane göstergeler 1945'den sonra yapılan gerici baskılar ise, 1945'ten önce olan solcu tevkifatları, doğu isyanında yapılanlar vs. de faşizmin göstergeleri olarak sayılabilir mi? vs.

Son olarak devletin faşist olduğu söylenirken, MHP'nin işlevinin de ona kitle tabanı oluşturmak olduğu belirtiliyor. MHP'nin sadece faşizme kitle tabanı oluşturmakla yetinmediğini, aynı zamanda son derece gelişkin bir terör aygıtı olduğunu başta belirtelim. ÜDÜĞÜD, vb. dernekler ETKO, TİT, TYK'ayla polis ve ordunun dışında böylesine bir terör aygıtına faşist olan devlet niye ihtiyaç duysun? Polis ve ordunun teröre yetmemesi gibi bir sebep son derece gülünçtür; zira dünyanın en yüksek savaşma gücüne sahip ordularından biri olan beşyüzbin kişilik eğitilmiş Türk Ordusu, potansiyelini tümüyle halkı ezmeye yönelttiği takdirde ortaya çıkacak terör hiç de yetersiz sayılmaz. Buna rağmen faşist terörün henüz tam anlamıyla resmi bir devlet gücü olan ordu tarafından değil de, devletin içinde gizli ayakları olmakla birlikte devlet dışı güçlerce tatbik edilmesi devletin şimdilik faşist olmadığını gösterir.

Dev-Yol, Dev-Sol bölünmesinden sonra Devrimci Sol'un dergisinde (Dev-Genç s.1) faşizm tahlili edilirken içine düşülen "19. yüzyılda liberalizm tepki olarak gelişen faşizm" gibi zavallılıkları bir yana bırakırsak "sol" revizyonizmin yanlış anlayışı na karşı mücadele faşizm tehlikesinin giderek arttığı şu günlerde daha da önem kazanmaktadır. Bu görev de diğer ideolojik ve politik görevlerimizle birlikte hayata geçirilmelidir, geçirilmektedir.

sosyalizm çocuklar için kuşkusuz gelecek

BASIN-YAYIN PROPAGANDA BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR.

Hoş geldin bebek.
Yaşama sırası sende
Senin yolunu gözlüyor
Kuş palazı, boğmaca, karaçiçek
Sıtma, yürek enfarktı
kanser filan
İşsizlik, açlık filan
Hoş geldin bebek
Yaşama sırası sende
Senin yolunu gözlüyor
Tren kazası, Uçak kazası, İş kazası
Yer depremi
Kuraklık filan
Çocuklar ölebilir yarın
Hemde ne sıtmadan
ne kuş palazından
Düşerekte değil kuyulara falan
Çocuklar ölebilir yarın
Çocuklar sakallı askerler gibi
ölebilir yarın.
Çocuklar ölebilir yarın
atom bulutlarının ışığında
Ne bir santim kemik,
ne birdamla kan
Çocuklar ölebilir yarın
atom bulutlarının ışığında
Arkalarında bir avuç kül bile değil
Arkalarında gölgelerinden başka
bir şey bırakmadan

Birleşmiş Milletler 1979 yılı Dünya Çocuk yılı olarak ilan etti. Bir yıllık birkampanyayla bu meselenin hal-dilemiyeceği bir yana, Çocuk sorunu kapitalist emperyalist sistemin kirli bir yan ürünüdür. Tıpkı 1975 yılının Dünya kadın yılı olması durumu pek deyiştirmediği gibi dünya çocuk yılı bittiğinde de bu mesele önemini korumakta devam edecektir. Bu ve benzeri sorunların olmadığı bir dünya da var; Sosyalist ülkeler. Asıl önemli olan yalnızca kapitalist emperyalist sistemi ve Emperyalizme bağımlı geri kalmış ülkelere özgü olan Örneğin bir Çocuk sorununun, bu sistemden kaynaklandığının ve var olan üretim ilişkilerinden ayrı düşünülmemeyeceğinin kavranması. Ve bu meselenin çözümünde düzenin bütünü'nün hedef alan genel mücadelenin bir parçası olduğudur.

Yalnızca Çocuk sorunu etrafında yürütülecek bir tartışma dahi Emperyalist dünyanın sefaletini, çirkefini açığa çıkarmaya yetmektedir.

Çocukluğun önemi; gelecek nesillerin ilk ve temel basamağı olmasıdır. Gençlik ve gelecek, Çocukluğun devamı olarak gelişir. Çocukluk insan yaşamının 0-14 yaş arasını kapsayan döneme verilen addır. Bu dönem içinde Çocuk insana özgü yetenekleri kazanma sürecinden geçer. Biyolojik, Ruhsal ve Kültürel boyutları olan bu süreç ağırlıkla toplumsal bir öz taşır. Yani Çocuğun gelişimi içinde yaşadığı toplumun koşullarından çok büyük bir oranda etkilenir.

Bugün dünya da bir buçuk milyara yakın yani dünya nüfusunun üçte biri kadar çocuk yaşamaktadır. Bunun % 70'i az gelişmiş ülkeler de doğmaktadır ve ölüme, hastalığa, açlığa, eğitimsizliğe, evsizliğe ve böyle mahkum yaşama kavgası vermektedir. Bugün emperyalizme bağımlı az gelişmiş ülkelerde 350 milyon çocuk daha anne karnından başlayarak "Yetersiz beslenme" yani açlık koşullarında, beden ve zeka yapılarını geliştirememeye durumuyla karşı karşıyadırlar.

Hergün dünyada 35 000, evet hergün 35 000 çocuk açlık ve sefalette kurban olup ölmektedir. İnsanın en doğal hakkı olan yaşama hakkını, Emperyalist ilişkilerin acımasız gerçeği çocukların elinden almaktadır.

Geri kalmış ülkelere çocuk ölümlerinin tüm ölümlere oranı ortalama % 30-40 arasındadır. Bu oran ülke-

mizde % 50 ile rekor düzeydedir.

Türkiye'de yeni doğan her 1000 çocuktan 150'si, bir yaşına varmadan ölmektedir. Bu sayı Mısır'da 138, Şilide 92, Meksika'da 66, Küba'da 40, Çekoslovakya'da 19'dur. Bu ölümlerin % 80'inin tıp tarafından önlenilebilirliği kanıtlanmıştır. Yani bu % 80 kötü yaşam koşullarından kaynaklanmaktadır.

Yine ülkemizde her 20 Çocuktan yalnızca birine sağlık hizmeti ulaşmakta, bu da ölümlerin önüne geçmede elbetteki yetersiz kalmaktadır.

Bu rakamlar çoğaltılabilir. Açlığın kötü beslenmenin, binbir türlü hastalığın pençesinden yaşama hakkını söküüp alabilen çocukların akıbetleri nedir?

Kapitalist-Emperyalist dünyada çocuk sorunu bu sistemin öylesine sıkı bir parçasıdır, öylesine çok boyutludurki; dünyada 40 milyon çocuk işçinin en elverişsiz koşullarda üretme katılmasından, bu gün dünyada 115 milyon çocuğun tüm eğitim olanaklarından yoksun oluşuna kadar, aynı sorunun ayrı ayrı boyutlanmalarıdır. Az gelişmiş ülkelerdeki eğitim sorunu, sağlık sorunu, beslenme sorunu, çocuk emeği sömürüsü vb. çoğaltılabileceğimiz her sorun çocuk yaşamını doğrudan etkilemektedir.

ÜRETİMDE ÇOCUK EMEĞİ

"Çocuk emeğinin sömürüsü gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin yüz karasıdır" UNESCO

Sanayi devrimiyle birlikte fabrikalarda 18 saatlik işgünü süresince, işgücünü çok az bir fiyat karşılığı satmak zorunda kalarak, artık-değere küçük bedenleriyle büyük katkılarda bulunan, dünya çocuk proleterleri saflarına bu gün yeni yüz binler, milyonlar katılmıştır.

Dünyada çalışan 40 milyon çocuğun; 800 bini ABD'de, 500 bini Federal Almanya'da, 200 bini İspanya'dadır.

Ülkemizde ve dünyada 12 yaşından küçük yüzbinlerce çocuk, kentlerde, fabrikalarda, atölye ve tamirhanelerde, iki yılda % 150 artan iş kazalarında sakatlanarak yada ölecek kapitalizmin çarklarını döndürmekte, kırsal kesimde ise 6 yaşından itibaren ailesinin geçim derdine tarlada çalışarak, davar güderek deva olmaya çalışmaktadır.

Henüz oyun çağında, her çocuk

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

gibi, iyi beslenme, iyi eğitim, iyi sağlık koşulları vb. en doğal hakkı olan milyonlarca çocuk çocukluklarını yaşayamamaktadır.

Kapitalizmin onulmaz hastalığı işsizlikten paylarını alan çocuk işçiler, para kazanmanın yolların çoğu kez; kapitalist sistemin pislik ve çirkef içindeki yeraltındaki karanlık dünyasında bulmaktadır; ya sigara karaborsacılığına, esrar ticaretine, tombalacığa alet olmakta, ya hırsızlık, dolandırıcılık, yan kesiciliğe alışmakta, ya da ergenliğe bile erişmeden etini satmaktadır.

TÜRKİYE'DE ÇOCUK EĞİTİMİ

Çocuğun gelişmesinin kültürel ve ruhsal boyutunu içeren eğitim ve öğretim geri ya da gelişmiş kapitalist ülkelerde değişik biçimlerde ve etkinlikte ama aynı özü taşıyarak ulaşıyor. Sistemli okul eğitimini alma olanağını bulmuş çocukların körpeçik beyinleri burjuva ideolojisinin en özli unsurlarıyla donanıyor,

Çocuk eğitimini: 1- Okul öncesi eğitim

2- İlkokul eğitimi olarak iki yaş dilimine ayırabiliriz.

Özellikle ülkemizde okul öncesi eğitim üzerinde durmak gerekir. Bu eğitim 0-6 yaş arasını kapsar. Okul öncesi eğitimi toplumun yapısından eğitim sisteminden soyutlayamayız. Okul öncesi eğitimin önemi çocuğun toplumsal bilincinin tam olarak gelişmesinin ilk ve temel noktası olmasıdır. Başka deyişle bireyin tam olarak yetenekleri ölçüsünde gelişmesidir. Çok açıktır ki gelişmenin olabilmesi için öncelikle fırsat eşitliğiyle olanakların önceden hazır olması gerekir. Bu birinci ve temel şart ise kesinlikle diyebiliriz ki ülkemizde yoktur.

Türkiye'de bilimsel anlamda 0-6 yaş grubu çocukları üzerinde bir araştırma yapılmış değildir. Fakat eldeki verilerle bazı gerçekleri kavramak mümkündür:

"Okul öncesi eğitim'e ilişkin üçüncü beş yıllık kalkınma planının değerlendirmesi şöyledir, "a) Kaynakların en büyük bölümüyle okul öncesi eğitimde 1995 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kuruluşların çabaları bir model geliştirme ölçeğinde olacak ve bu model çerçevesinde özel sektör teşvik edilecektir.

Önce model geliştirme 1995 yılına ertelenmekte sonra da bir eğitim so-

runu özel sektöre bırakılmaktadır. Yalnız bu bile okul öncesi eğitime devletçe verilen önemin ciddiyetten ne kadar uzak olduğunu göstermekte, hemde konuya yaklaşımdaki anlayışı sergilemektedir.

Oysaki okul öncesi eğitim diğer tüm eğitim kurumlarına kaynaklık etmektedir ve önemi çok açıktır.

Cumhuriyetten günümüze kadar, toplanan tüm Milli Eğitim Şuraları ile TÖS'ün yaptığı devrimci eğitim şurası dahil okul öncesi eğitim konusuna çok az önem verilmiştir. VIII inci Milli Eğitim Şurası hariç diğer eğitim Şuraları okul öncesi eğitimi gündemlerine bile almamışlardır.

TÜRKİYE'DE KREŞ, GÜNDÜZ BAKIM EVE VE ANA OKULLARI

Önce bazı gerçekleri bilmekte yarar var. Türkiye'de kırsal yerleşim bölgelerinin % 40'a yakın bölümünde ilkökul yoktur. İlköğretimin dahi gitmediği kırsal birimlere okul öncesi eğitimin götürülemeyeceği çok açıktır. Türkiye'de beslenme yönünden aç olan çocuk sayısı oranının % 55 olduğunu sosyometrik test sonuçları göstermektedir.

1975-1976 öğretim yılında Türkiye'de toplam ana okulu sayısı 276'dır. Buralarda toplam 374 öğretmen vardır. Yine toplam 3725'i kız, 4465'i erkek 8185 öğrenci vardır. Bu sayıyı toplam 8 milyon civarında olan ülkemizdeki okul öncesi eğitim yaşındaki çocuk sayısı ile karşılaştırdığımızda, ne kadar az ve hatta karikatürize bir sayı olduğu çok açıktır. Var olan ana okullarında belli başlı büyük illere toplanmış ve plansız dağılmıştır. 47 ilimizde ana okulu vardır. 27 ilimizde ise ana sınıfı hiç açılmamıştır. Ayrıca öğrenci ve öğretmen sayısı çok oransızdır. İl nüfusu gözetilmeden ana sınıfı açılmıştır. Örneğin Konya gibi bir ilimizde ana sınıfı 1 kayıtlı öğrenci sayısı 30'dur. Buna karşı daha az nüfuslu olan Hatay ilinde 31 sınıf 32 öğretmen ve 989 öğrenci vardır.

EĞİTİMİN NİTELİĞİ

Çok az olan okul öncesi eğitim kurumlarındaki eğitimin niteliği de önemlidir. Bu kurumların özel sektör tarafından geliştirilmesi görüşüne yer verilmektedir. Genellikle çocukları yoz, bireyci, ırkçı, gerici eğitim verilmektedir.

Ayrıca çocuklara çok küçük yaşlardan başlayarak verilen düşünme yeteneğini geliştirmesini engelleyen din eğitimi ise oldukça yaygındır. Bu gün Türkiye'deki kur'an kurslarının sayısı 40.000'in üzerindedir. Ve bu kurslara bir milyona yakın çocuk öğrenci olarak katılmaktadır.

Yine kitle iletişim araçlarının yaydığı 'şiddet, zor, korku, heyecan, seks öğeleri çocukları dehşete etmektedir.

İŞÇİ ÇOCUKLARININ DURUMU

1475 sayılı iş yasasının 18 maddesine göre şöyle bir açıklama vardır: 'Okul öncesi eğitim kurumlarının öncelikle iş yasasına tabi işyerlerinin hangi şartlarda okul öncesi eğitim kurumunu gerektiği Milli Eğitim ve Çalışma Bakanlığı tarafından birlikte düşünülecek bir tüzükte gösterilir.' deniliyor. Ancak sendikal haklara sahip birçok işçi kuruluşlarımız işverene karşı yaptığı sözleşmelerde 0-6 yaş grubu çocukları için bir istekleri olmamış yada çok az önem verilmiştir. Bu ise işçi sınıfının demokratik mücadelesini bilince çıkarılması çok ivedi olan bir eksiğidir.

Geri kalmış ülkelerde eğitim çıkar çevrelerinin manivelası haline gelmiştir. Buna yetersiz beslenme, yetersiz sağlık koşulları vb. eklenirse sorunun boyutları daha ileri varmaktadır.

ÇOCUK SORUNUNUN OLMADIĞI BİR DÜNYA VAR MIDIR?

Evet vardır. Kapitalist-Emperyalist dünyanın bütün bu pisliklerinin yanı sıra, yeryüzünde açlık nedir, yetersiz beslenme nedir, okullukluk, kitapsızlık nedir, doktorsuzluk nedir bilmeyen çocukların yaşadığı bir dünya vardır. Bu dünyayı Sosyalist ülkeler oluşturmaktadır.

Bu dünyada çocuklar omuzlarda taşınıyor, metrolarda, tramvaylarda, büyükler oturmaları için onlara yer veriyor. Aile ocağından kreşlere, kreşlerden okuluna değin sevgi ve şevkat ile korunuyorlar.

Dünyanın gündelik üçte birinde, Dünyanın tamamına egemen olacağını bildiğimiz bir düzende, Sosyalist düzende yaşayan bu çocuklar kendi dünyaları dışındaki toplumsal gerçekliğe ilgisiz değiller. Bu günlere nasıl ulaştıklarını öğrenerek, sömürülen ezilen kardeşlerini unutmadan doğruları öğrenerek büyüyorlar.

gibi, iyi beslenme, iyi eğitim, iyi sağlık koşulları vb. en doğal hakkı olan milyonlarca çocuk çocukluklarını yaşayamamaktadır.

Kapitalizmin onulmaz hastalığı işsizlikten paylarını alan çocuk işçiler, para kazanmanın yolların çoğu kez; kapitalist sistemin pislik ve çirkef içindeki yeralındaki karanlık dünyasında bulmaktadır; ya sigara karaborsacılığına, esrar ticaretine, tombalacılığa alet olmakta, ya hırsızlık, dolandırıcılık, yan kesiciliğe alışmakta, ya da ergenliğe bile erişmeden etini satmaktadır.

TÜRKİYE'DE ÇOCUK EĞİTİMİ

Çocuğun gelişmesinin kültürel ve ruhsal boyutunu içeren eğitim ve öğretim geri ya da gelişmiş kapitalist ülkelerde değişik biçimlerde ve etkinlikte ama aynı özü taşıyarak ulaşıyor. Sistemli okul eğitimi alma olanağını bulmuş çocukların körpecek beyinleri burjuva ideolojisinin en özlu unsurlarıyla donanıyor,

Çocuk eğitimi: 1- Okul öncesi eğitim

2- İlkokul eğitimi olarak iki yaş dilimine ayırabiliriz.

Özellikle ülkemizde okul öncesi eğitim üzerinde durmak gerekir. Bu eğitim 0-6 yaş arasını kapsar. Okul öncesi eğitimi toplumun yapısından eğitim sisteminden soyutlayamayız. Okul öncesi eğitimin önemi çocuğun toplumsal bilincinin tam olarak gelişmesinin ilk ve temel noktası olmasıdır. Başka deyişle bireyin tam olarak yetenekleri ölçüsünde gelişmesidir. Çok açıktır ki gelişmenin olabilmesi için öncelikle fırsat eşitliğiyle olanakların önceden hazır olması gerekir. Bu birinci ve temel şart ise kesinlikle diyebiliriz ki ülkemizde yoktur.

Türkiye'de bilimsel anlamda 0-6 yaş grubu çocukları üzerinde bir araştırma yapılmış değildir. Fakat eldeki verilerle bazı gerçekleri kavramak mümkündür:

"Okul öncesi eğitim'e ilişkin üçüncü beş yıllık kalkınma planının değerlendirmesi şöyledir, "a) Kaynakların sınırlılığı nedeniyle okul öncesi eğitimde 1995 yılına kadar Milli

Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kuruluşların çabaları bir model geliştirme ölçeğinde olacak ve bu model çerçevesinde özel sektör teşvik edilecektir."

Önce model geliştirme 1995 yılına ertelenmekte sonra da bir eğitim so-

runu özel sektöre bırakılmaktadır. Yalnız bu bile okul öncesi eğitime devletçe verilen önemin ciddiyetten ne kadar uzak olduğunu göstermekte, hemde konuya yaklaşımdaki anlayışı sergilemektedir.

Oysaki okul öncesi eğitim diğer tüm eğitim kurumlarına kaynaklık etmektedir ve önemi çok açıktır.

Cumhuriyetten günümüze kadar, toplanan tüm Milli Eğitim Şuraları ile TÖS'ün yaptığı devrimci eğitim şurası dahil okul öncesi eğitim konusuna çok az önem verilmiştir. VIII inci Milli Eğitim Şurası hariç diğer eğitim Şuraları okul öncesi eğitimi gündemlerine bile almamışlardır.

TÜRKİYE'DE KREŞ, GÜNDÜZ BAKIM EVE VE ANA OKULLARI

Önce bazı gerçekleri bilmekte yarar var. Türkiye'de kırsal yerleşim bölgelerinin % 40'a yakın bölümünde ilkököl yoktur. İlköğretimin dahi gitmediği kırsal birimlere okul öncesi eğitimin götürülemeyeceği çok açıktır. Türkiye'de beslenme yönünden aç olan çocuk sayısı oranının % 55 olduğunu sosyometrik test sonuçları göstermektedir.

1975-1976 öğretim yılında Türkiye'de toplam ana okulu sayısı 276'dır. Buralarda toplam 374 öğretmen vardır. Yine toplam 3725'i kız, 4465'i erkek 8185 öğrenci vardır. Bu sayıyı toplam 8 milyon civarında olan ülkemizdeki okul öncesi eğitim yaşındaki çocuk sayısı ile karşılaştırdığımızda, ne kadar az ve hatta karikatürize bir sayı olduğu çok açıktır. Var olan ana okullarında belli başlı büyük illere toplanmış ve plansız dağılmıştır. 47 ilimizde ana sınıfı vardır. 27 ilimizde ise ana sınıfı hiç açılmamıştır. Ayrıca öğrenci ve öğretmen sayısı çok oransızdır. İl nüfusu gözetilmeden ana sınıfı açılmıştır. Örneğin Konya gibi bir ilimizde ana sınıfı 1 kayıtlı öğrenci sayısı 30'dur. Buna karşı daha az nüfuslu olan Hatay ilinde 31 sınıf 32 öğretmen ve 989 öğrenci vardır.

EĞİTİMİN NİTELİĞİ

Çok az olan okul öncesi eğitim kurumlarındaki eğitimin niteliği de önemlidir. Bu kurumların özel sektör tarafından geliştirilmesi görüşüne yer verilmektedir. Genellikle çocukları yoz, bireyci, ırkçı, gerici eğitim verilmektedir.

Ayrıca çocuklara çok küçük yaşlardan başlayarak verilen düşünme yeteneğini geliştirmesini engelleyen din eğitimi ise oldukça yaygındır. Bu gün Türkiye'deki kur'an kurslarının sayısı 40.000'in üzerindedir. Ve bu kurslara bir milyona yakın çocuk öğrenci olarak katılmaktadır.

Yine kitle iletişim araçlarının yaydığı 'şiddet, zor, korku, heyecan, seks öğeleri çocukları dejenere etmektedir.

İŞÇİ ÇOCUKLARININ DURUMU

1475 sayılı iş yasasının 18 maddesine göre şöyle bir açıklama vardır: "Okul öncesi eğitim kurumlarının öncelikle iş yasasına tabi işyerlerinin hangi şartlarda okul öncesi eğitim kurumunu gerektiği Milli Eğitim ve Çalışma Bakanlığı tarafından birlikte düşünülecek bir tüzükte gösterilir." deniliyor. Ancak sendikal haklara sahip birçok işçi kuruluşlarımız işverene karşı yaptığı sözleşmelerde 0-6 yaş grubu çocukları için bir istekleri olmamış yada çok az önem verilmiştir. Bu ise işçi sınıfının demokratik mücadelesini bilince çıkarılması çok ivedi olan bir eksiklidir.

Geri kalmış ülkelerde eğitim çıkar çevrelerinin manivelası haline gelmiştir. Buna yetersiz beslenme, yetersiz sağlık koşulları vb. eklenirse sorunun boyutları daha ileri varmaktadır.

ÇOCUK SORUNUNUN OLMADIĞI BİR DÜNYA VAR MIDIR?

Evet vardır. Kapitalist-Emperyalist dünyanın bütün bu pisliklerinin yanı sıra, yeryüzünde açlık nedir, yetersiz beslenme nedir, okulsuzluk, kitapsızlık nedir, doktorsuzluk nedir bilmeyen çocukların yaşadığı bir dünya vardır. Bu dünyayı Sosyalist ülkeler oluşturmaktadır.

Bu dünyada çocuklar omuzlarda taşınıyor, metrolarda, tramvaylarda, büyükler oturmaları için onlara yer veriyor. Aile ocağından kreşlere, kreşlerden okuluna değin sevgi ve şevkat ile korunuyorlar.

Dünyanın şimdilik üçte birinde, Dünyanın tamamına egemen olacağını bildiğimiz bir düzende, Sosyalist düzende yaşayan bu çocuklar kendi dünyaları dışındaki toplumsal gerçekliğe ilgisiz değiller. Bu günlere nasıl ulaşıldığını öğrenerek, sömürülen ezilen kardeşlerini unutmadan doğruları öğrenerek büyüyorlar.

ALMANYA'DA BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİM

BİLİM EĞİTİM ARAŞTIRMA
BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR

"Almanya'da Burjuva Demokratik Devrim" Engels'in, Almanya'da emekçi sınıflar tarihinde önemli yer tutan iki toplumsal olayı, tarihi materyalizm esaslarına göre açıkladığı bir kitap. Tarih olarak farklı ancak sonuçları ve en önemlisi çıkarılan dersler açısından büyük benzerlikler taşıyan bu iki olay 1525 Köylüler Savaşı ve 1848-49 Burjuva Demokratik Devrim-Karşı Devrimi. Engels'de bu noktayı "1525 Alman Devrimi ile 1848-49 Alman Devrimi arasında benzerlik benim bu yapıtı yazdığımız sıralarda gözden kaçmayacak kadar açıktı." (a.g.e. s.17) şeklinde belirtmiştir.

Gerçekten de bu benzerlik, özellikle proletarya ve onun devrimci mücadelesi adına çıkarılacak dersler açısından oldukça önemlidir. Bu dersten Engels'in yapıtında kısaca özetlediği gibi 1525 devriminden Prenslerin 1848 devriminden de Büyük Hükümdarların kazançlı çıkması şeklinde söylenebilir.

Bilindiği üzere Almanya'da Burjuva Demokratik Devrim bu devrimlerin öncülüğünü yapmış bulunan Fransa, İngiltere gibi ülkelere nazaran değişik bir rota izlemiş ve sonunda Engels'in "devrimci dram" adını verdiği proletaryanın ihanete uğraması sonucu acı yenilgisiyle son bulmuştur.

Almanya'yı burjuva demokratik devrime iten koşullara bakıldığında kısaca şunlardan söz edilebilir. Ekonomik planda Almanya sanayileşmenin bazı bölgeler hariç çok az olduğu, üretimin yoğunlukla küçük üretim düzeyinde kaldığı bir ülke görünümünde. Ancak sayıca çoğunlukta olan ve burjuva demokratik devrimin gerek gelişiminde gerek ezilmesinde önemli rolü olan küçük burjuvazi hayli yoksul durumda. Burjuva demokratik devrimin oluşumunu hazırlayan en önemli faktör olan politik planda ise Almanya gerek sınıfsal güç dengesi gerek kapsadığı hükümetler arası ilişkiler açısından çok karışık durumda.

En güçlülere Avusturya ve Prusya krallıkları olmak üzere bir çok krallık hükümetinden oluşan Almanya'nın bu dağınık yapısı burjuvazinin özellikle krallıklar arası ticarette kendisini geliştirici avantajlara bir türlü sahip olamayan sanayi ve ticaret burjuvazisinin önünde duran en büyük engeli teşkil etmekte. 1848 Alman devriminin burjuvazi açısından en önemli amacı Almanya'nın siyasi ve ulusal birliğini sağlamaktır.

1848 Alman devrimini hazırlayan tüm bu koşulların analizi yetkin bir şekilde kitapta Engels tarafından yapılmakta ülkenin yapısı (sınıflararası ve hükümetlerarası ilişkiler) ortaya konmaktadır.

1848 yılının başlangıcıyla beraber ülkedeki devrimci durum da kızışmaktadır. Özellikle Almanya devriminin gidişini belirleyecek olan en güçlü krallıklar Avusturya ve Prusya'da olaylar gelişen günlerin devrim arifesi olduğunu göstermektedir.

Devrimin başlangıç bölgesi olan Avusturya'da krallık ve hükümeti sırtını feodal toprak ağalarına ve uluslararası kredilere dayanmıştı. Krallık sınırları içinde büyük ve küçük burjuvazi, proletarya ve köylülük yönetiminde noşnutsuzdu. İlk ayaklanma 13 Mart 1848'de Viyana'da oldu. Halk toplanmış bulunan Etat Generalux'a (Parlamento) giderek isteklerini iletti ve bu isteklerin gerçekleşmesi yolunda hükümeti zorlayıcı duruma geçti. Prens Metternich hükümeti devrildi. Bu hükümetin devrilmesi için ortak mücadele vermiş olan burjuvazi ve proletarya devrimden sonra ayrıştılar. Hükümetten kopardığı tavizler sonucu burjuvazi yönetimi ele geçirmiş oluyordu. Kurulan silahlı "Ulusal Muhafızlar" ve bir nevi devrim hükümeti olan "Güvenlik Komitesi" burjuvazinin egemenliği altında idi. Feodal sınıf ortadan yok olmuş şimdi çatışma burjuvazinin silahlı güçleriyle, kısmen silahlanmış olan işçi sınıfı ve onun safalarında yer alan bir grup öğrenci arasında meydana gelmeye başlamıştı. Ancak bu çatışmalar sürekli olmadı, iki sınıf arasında ki düşmanlık bakanlar kurulunun bütün sınıflar gözünde hala Metternich despotizminin devamı olarak görülmesi sonucu salt "soğukluk" düzeyinde kaldı.

Devrim Viyana'dan diğer illere kayıyordu. Berlin devrimin ikinci merkeziydi. Ancak burada devrim Viyana'da olduğu gibi tüm sınıfların birliğiyle gerçekleşmedi. 18 Mart ayaklanmasıyla yıkılan kral yerine geçen liberal bakanların kendisine ihtiyacı olduğunu biliyordu. Camphausen-Hansemann hükümeti kral ve gerici camarillasının desteğiyle kurulmuştu. Yönetim kadrolarında en ufak bir değişiklik yapılmadı, emekçi kitlelerin tek dereceli oy hakkı, tek biryasa meclisi gibi

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

ve militanın eğitimi

talepleri göz ardı edildi. Engels'in sözleriyle "... feodalizm daha d n anti-feodal olan burjuvazinin elleriyle yeniden kuruldu." (a.g.y. s.316)

Devrimin gelişiminin bu aşamasında Frankfurt'ta Alman Ulusal Meclisi toplandı. Liberal burjuva nitelikli meclis Almanya'nın siyasi bölünmüşlüğüne son vermesi konusunda halkın umudu idi. Ancak bu meclisin çalışmaları bu burjuva bürokratlar topluluğunun yenilmiş fakat yok olmamış feodal sınıfa karşı hiç bir

iktidar kabiliyetinin olmadığını gösterdi. Burjuvazinin bu korkak ve pısırık politikası pek yakın bir tarihte gerçekleşecek olan karşı devrimin temellerini atıyordu.

Alman Devriminin önemli noktalarından biride devrimin temel sorunlarından olan ulusal sorunun Engels tarafından bilimsel sosyalist çözüm yolunun gösterilmiş olmasıdır. Bu dönemde yükselen Çek, Macar ve Polonya ulusal mücadeleleri karşı devrimin zafere ulaşmasıyla Prusya krallığı tarafından ezildi.

Durgunlaşan, burjuvazinin türlü oyunlarla yasla sınırlar içine almaya uğraştığı ve bir ölçüde başarılı olduğu Alman Devrimi henüz kesin hesaplaşma dönemine gelmemişti.

Bu hesaplaşmanın gerçekleşmesi için gerekli olan patlama Almanya dışından Fransa'dan geldi. Haziran 1848 de Parisli işçiler silahlanarak yeni bir devrimin başına geçmişler Temmuz Monarşisine karşı demokratik taleplerini dile getiriyorlardı. Burjuvazinin ihanetine uğrayan bu devrim Alman devriminin tarihi dönüm noktasının başlangıcını belirliyordu. Danimarka savaşında kalan son devrimci itibarını da ayaklar altına alan Frankfurt Ulusal Meclisi halk yığınlarının silahlı saldırısına maruz kaldı. Ancak kurulan barikatlar altı saat sonra askeri birliklerce yerle bir edildi. Başarısızlığa uğrayan bu ilk silahlı ayaklanmadan sonra Alman devriminin kalbi olan Viyana'da Ekim ayaklanması gerçekleşti. Alman, Macar, Viyana burjuvazisinin ihanetleri sonucunda yığıtçe direnen Viyana halkı Avusturya ordusu tarafından katledildi. Frankfurt Ulusal Meclisi ise olaya sadece iki tane müfettiş göndermek düzeyinde ilgi gösterdi. 1 Kasım günü Viyana düşmüştü. Viyana'nın düşüşünü Berlin'in düşüşü izledi. Burada da Prusya geçici burjuva hükümetinin korkak tavrı belirleyici rol oynadı. Prusya kralı geçici meclisi silah zoruyla dağıttı.

Artık karşı devrimin tek hedefi kalmıştı ufak hükümetler ve hala devam eden bir kaç ulusal hareketi ezme... Burjuvazinin bu ihaneti için şöyle diyor Engels: "En iyi müttefiklerine karşı, kendine karşı, tarihte hiç bir parti böyle bir ihanette bulunmamıştır." (a.g.e. s.316)

1848-49 Alman devrimi gelişimi ve ezilmesi sırasında gerek proletaryanın zaafı gerekse diğer sınıfların tavırları açısından işçi sınıfı mücadelesi açısından çok değerli bir deneydir. Bu deney ise şöyle özetlenebilir:

- Proletaryanın demokratik devrimlere önderlik edebilmesinin asgari koşullarının oluşmaması
- Burjuvazinin kendi devrimine ihaneti
- İşçi sınıfının mücadelesinin askeri biçimlerinin başarısının politik örgütlülük düzeyine bağlı olması

Ve, burjuva demokratik devriminin kısa süreli toplumsal patlamalarla değil de aynı zamanda uzun süreçler halinde gerçekleşmesinin mümkün olması.

burjuva sanat anlayışının çıkmazı

KÜLTÜR BİRİKİMİ,
BURJUVA SANATI
ve "TAVIR" üstüne

Kitle iletişim araçlarının yaygınlaştığı, makinelerin düğmelerine basılması ile kitabın, resmin, müziğin, oyunun, filmin milyonlara ulaştığı bir dönem yaşanılan. İnsanı biçimlendirmede etkin bu anlatım sanatlarının niteliği, kullanıma amacı, yaşılan düzenin ve o toplum insanının açıklanmasını da içeriyor. Değerlerin, insanın, sevginin her şeyin meta'ya çevrildiği kapitalist ülkelerde ticari amaçlı filmler, resimler, müzikler biçimsel açıdan "kusursuz" çarpıcı olabildiği gibi bazen de biçim ilkelliği ile beraber yığınlara ulaştırılıyor. Kapitalistler açısından bu alan yeni bir endüstridir. Sanat anlamında kışkırtıcı diye sormamamız bir yana, "tenlikersiz" düşüncelerine ek, çok zaman bu ürünler yeni bir tüketime açık koşullandırılmaları da taşırılar.

Düzenin getirdiği güvensizliğin yansması korku ve polisiye türleri, gözyaşının, şiddetin, cinselliğin çarpıtılış sömürüldüğü bu tür yozlukların yaygınlığı, kapitalist ülke bunaltımını ve düzenin çözümsüzlüğünü göstermede, o toplumu anlamada kullanılabilecek malzemeler. Ama, söylemek istediğimiz Burjuva sanattan bu tür yozluklar anlaşılmalıdır.

SANAT ÜZERİNE

Yaşanan gerçekliğin anlatımıdır sanat. Denebilir ki yaşamımızdan gördüklerimizden daha gerçek ne olabilir ki? Doğrudur. Ama sanat çağın tanıklığını yapıyorsa gerçeğin yoğun anlatımı vardır onda. Yani sanat yaşamdır, insandır. Bunların yoğunlaştırılmışıdır. Bugünün gerçekliği diyoruz. Bu gerçekli salt günümüzle mi sınırlıdır ki? Bugün yaşanan belirdi bir tarihsel geçmişin görünümü değil midir? Ve bu görünüm de, gelecek dünya bir anlamda izlenemez mi? Ancak bilimsel çalışmalar bunu izleyebilir. diyenlere, Bilim/Sanat ilişkisine girmeden, gerçek sanat

eserlerinde geleceğin çok önceden sezildiğini, düzenlerin çöküşünün, yeni bir hayat doğmasının kaçınılmazlığının sanatçıların hiç te öyle özel bir niyetleri olmamasına karşın eserlerinde nasıl da görülebildiğini söyleyemeyiz? Boris Suchkov 'Gerçekliğin Tarihi'nde "Sanat ve Edebiyat insanlığın fırtınalı gelişmesi doğrultusundaki bütün değişimleri bir barometre hassasiyetiyle kayıt etmiştir hep" diyor. Başka bir deyişle söylenirse insanlığın doğuşundan bugüne tüm sanat yapıtları birbiri ardına izlenince insanlık tarihini ve onunumutlarını, özlemlerini, kaygılarını dile getirmiyor mu. O eserler, kademiş gibi göstergeler bile insanın yazgısını, eleştirel gözle bakıldığında, mutlak geleceği yansıtmıyor mu?

Marksizm, insanlığın genel gelişmesi içinde nasıl aniden ortaya çıkan bir olay olmayıp insan düşüncesinin en üstün kazancı ise ve geçmişten günümüze toplumlar nasıl kendi özelliklerini yaratırken aynı zamanda evrensel insan özelliklerini de yaratıyorsa, geçmişin kültürü, sanatı bir anlamda bugünün insanını tanımada önem taşıyor mu? Çelişkisiyle, çatışmalarıyla, dramıyla bugünün insanını.

Gelecekte insan gerçekten farklı olacaktır. Her türlü pislikten arınmış olacaktır. Ama o zaman bile geçmişin çok şeyi belki eskimiyecektir. Eski Yunan trajedyalarının bugün anlamı kalmadığı tartışmalarına girmezsek, yazılı yasalara karşı haktan yana yasaları öneren Antigone'nin "Ben sevgiye adadım benliğimi, nefrete değil" sözü insan var oldukça kaybolabilir mi?

Geçmişten kopma, bağlarını koparma salt kendi anlamında kalırsa radikal görünümünün altında ayağın yere basmaması sırtır. Geçmişten kopma ama onu özümseyip aşarak. Yenilik adına her şeyi yadsımak, daha devrimci olma savı, sonunda insandan, insan gerçeğinden çok şeyi eksiltmez mi? Oysa yüzyıllardır özgürlük, eşitlik, adalet kavramları insan kültürlerinin, ideolojilerinin, burjuva sanatçılarının bayrağı olmuştur. Ona

gerçek içeriğini vermek mirası, görevi emekten yana olanlarıdır. Çünkü emek kavgası tarihin köklerine dayanır. O köklerden bugüne ulaşan evrensel ahlaktan bağımsız değildir devrimci ahlak. Ama militandır, çözüme yöneliktir.

Halkın devrimci bilinci diyoruz. O bilinç gökten zembille mi inecek. O bilinci biliyoruz ki tarih biçimlendiriyor. Prometheus ateşi tanrılardan çalıp insanoğluna verdiğinde, Zeus onu zincire vururur. Prometheus için zincire vurulmanın ne önemi vardır ki. O köleliğe karşı bir özgürlük savaşçısıdır çünkü. O zincirlerin yerini çağımızda daha karmaşık zincirler almıştır. Ama halkın tarih bilincidir ki, değerleridir ki, her geçen gün tarihi yeniden yazdırıyor.

Lenin, "Marksizmin üç kaynağında" Marksizm 19. yy. da insanlığın, Alman felsefesinde, İngiliz iktisat biliminde ve Fransız sosyalizmde yarattığı en iyi şeylerin meşru mirasçısıdır" der. Sosyalist kültür de gerçeğinde gelmiş geçmiş kültürlerin mirasçısıdır. "Gençlik Birliklerinin Görevleri"nde Lenin "İnsanlığın elde ettiği bütün zenginliklere ilişkin, belleğini zenginleştirmiş kimse ancak kendisine ben sosyalistim diyebilir" derken birçok şeyi açıklamıyor mu?

Karmaşık insan duygularını bilmek, yeni bir hayatın kurulması mücadelesinde az mı önemli? Marks Yunan kültürüne atfen bu konuda şunları söylüyordu. "İnsanlığın hayatını yeni baştan kurmak içinde eski Yunan kültürünün, zaferden zafere koşan sosyalizm için ne büyük değeri olduğunu anlamayanlar budaladır."

19. yy. şairi Shelley özgürlük ve toplumsal adaleti savunuyorken Asa yoyken özgürdür insan / Eşit, boy-suz, sınıfsız, ulussuz / Korkudan kurtulmuştur / Hiyerarşiden, tapınmalardan, derken çağdaşı Victor Hugo'nun Paris Komünü üstüne şu dizeleri ölümsüzlük taşıyor mu? ... Parisliler bu konuda anlaştılar / Bir ulus sadece utançtan rahatsız olabilir / Ne olursa olsun atalar bundan gurur duyarlar / Ve Fransa'nın yaşayabilmesi için Paris ölecektir./

Rembrandt'ın resimlerinde, çağının ilk burjuva toplum bünyesinde (Hollanda'da) patlak veren çelişkileri izlemek mümkün değil mi?

Devrimler yılı diye adlandırılan 1848 yılında, devrimci düşünceyle ilişkisi olmayın Courbet'in resimlerinin isimleri bile bize bazı şeyleri açıklıyor. İsyan, Barikatlar Üzerinde Bir Aile, Ayaklanma, Taş Kırıclar. Komün Günlerinde Courbet'in yeri komünçülerin yanındır.

Mitolojik ve dini resimlerden sayılan izlenimci resmin felsefi karşılığı gerici de olsa, özgür resme ve doğaya yönelmesi, birşeylerin değiştiği, yeniliğe açılan o günkü dünyanın anlamı değil midir?

Burjuva dünyasında doğan romantizmin, yaşanan gerçekten hoşnutsuzluğu putları yıkmaya, mutlu gelecek düşü görme olgusu bize, gerçek sanatçının bilinçli tercihler yapmamış olsa bile çağına ilgisiz kalamadığının ifadesidir.

1917 yılında Sovyetler Birliğinde Bogdanof'un Proletkult (Proleterya Kulübü) üyeleri eski kültür mirasını, klasikleri yararsız görüyordu. İşçi kültürünü yaratma savında idiler. Bu klüp üyelerinden şair Krilof/ Yarın uğruna, Raphael'in eserlerini yakacağız / Müzeleri yıkıp, sanat çiçeklerini çiğneyeceğiz / diyordu. Devrim sonrası uzun yıllar bu görüşü savunan bazı sanatçılar, sonuçta yeni sanat diye diye, burjuva sanat okullarını canlandırdılar. Lenin Petrograd Sovyetinin oturumuna hazırladığı raporunda "Sosyalist Rusya'nın kurtuluşunun bilmem hangi insanların eseri olabilir, diye düşünen hayalcilerden değiliz... Burjuva dünyasının bize bıraktığı malzemelerle bir bina yapmak elinizden gelmiyorsa, hiçbir şey kuramayacaksınız demektir. Öyleyse siz sosyalist değilsiniz, boş laflar eden bir takım laf ebelerisiniz. "Bu sözlerden yeni kültür yaratılmasını yanlış anlıyanların öğreneceği şeyler olsa gerek.

Lenin, Rus edebiyatının klasiklerine büyük ilgi duymuştur. Yazılarında Rus romancılığının kahramanlarını ele alıp mücadelesi sırasında çeşitli tipleri bunlara benzetir. Onları bu tiplerde somutlardı. Gogol'den, Turgenyef'e, Puşkin'den Cehof'a de-

ğin yazarlar Lenin için büyük malzeme idi. Gogol'un Müfettiş'indeki Hestafof yalan kurmaktan ve kendini övmekten başka birşey bilmeyen bir menşevik örneğidir. Bu tarz çalışma "Kültür Mirası"nın yaratıcı tarzda ele alınmasından başka birşey değildir.

Krupskaya anılarında Lenin'in Harp ve Sulh romanını defalarca okuduğunu belirtir. Tolstoy'daki görüşlerin mistikliği, çelişkileri açıktır. Bu "Tolstoy Rus İnkılabının aynasıdır" adlı yazısında Lenin şöyle açıklıyor. "Bu zıtlıklar hakkında, çağdaş işçi hareketi ve çağdaş sosyalizm görüşüne göre hüküm vermemeli (Böyle bir hüküm elbet zorunludur ama yetmez.) ... İnsanlığın selameti için yeni reçeteler keşfedecek peygamber olarak Tolstoy insanı güldürür. Tolstoy Rusya'da burjuva inkılabı olduğu sırada milyonlarca Rus köylüsünde oluşan fikirlerin ve ruh durumunun sözcüsü olduğu için büyüktür." Ölümü üzerine Sosyal Demokrat gazetesinde "Leon Tolstoy" başlıklı yazısında Lenin "Tolstoy öldü... Devrim öncesi Rusya'sı geçmişin karanlıkları içine gömülüp gitti. Ama Tolstoy'un bıraktığı miras içinde geçmişin karanlıkları içine gömülüp gitmeyen şey de, geleceğe ait olan şey de vardır. Bu mirası Rus işçi sınıfı kabullenmekte ve incelemektedir. Tolstoy'un, devleti, kiliseyi, özel

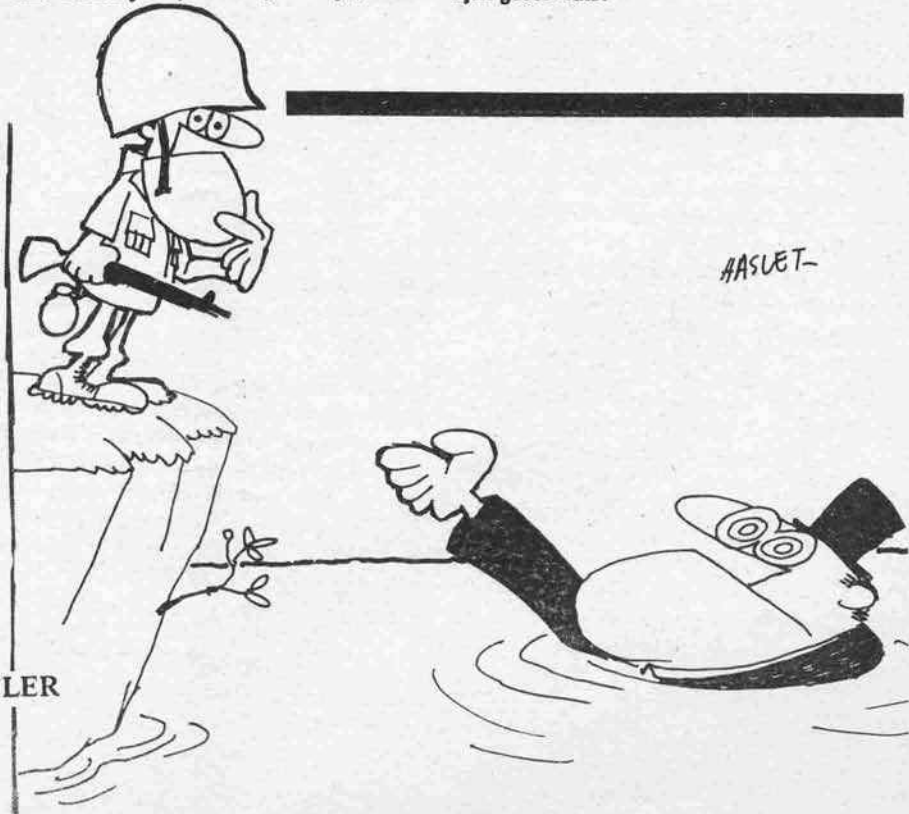
mülkiyeti eleştirdiği anlamı emekçilere ve sömürülen halk kitlelerine izah edecektir." diyor.

Balzac'ı düşünelim. Onun büyüklüğü bir anlamda insanı anlatması değil midir? İnsanı anlatmak çağı, durumu anlatmaktır. Balzac'ın eserleri de yıkılan bir geçmişin itirafıdır. Ne denli geçmişten ve düzenden yana olsa bile Balzac.. Marks'ın Balzac'a hayran olması da Balzac'ın gerçeklikten yana olmasındandır. Shakespeare'in tüm trajediyalarını Marks'ın ezbere bildiği söylenir. En karışık insan duygularını yansıtan bu sanatçının bugüne bile canlı kalabilmesi abartılmış bile olsa insan gerçeğini yakalamasındandır.

İnsanın erdemleri, yığılması ve doğruluğu ile hayatı katı yüzü arasındaki uçurumda kaybolan Don Kişot'un dramı günümüzde hâlâ yaşanmıyor mu?

Brecht şöyle diyor "Burjuva sınıfı gemişi batmaya başladığında genellikle ilk kez sanatı denize fırlatır. Bunun nedeni yalnızca sanatçıların daha önceden gemiyi batırmaya çalışmalarına başlamış oluşları değildir; proletarya, iktidarı ele geçirdiğinde sanatçıları saflarına çağırır."

Birikimlerden yararlanmak, entelektüellik için değil yaşamı anlamamız, dünyayı tanıyıp değiştirmemiz için gereklidir.

FAŞİZME KARŞI GENÇ ÖNCÜLER

KOMÜN YASILIYOR, YASATILIYOR...

1871'DE MART VE MAYIS AYLARINDA 72 GÜN PARİSİ'İ YÖNETEN KOMÜN, DÜNYA İŞÇİ SINIFI TARİHİNDE, İŞÇİ SINIFININ İLK İKTİDAR DENEYİMİDİR. EZİLEN BİR SINIFIN İKTİDARI OLARAK GEÇİRMESİ OLARAK TARİHTE BİR DÖNÜM NOKTASIDIR. ANCAK İŞÇİ SINIFININ TARİHSEL ROLÜNDEN BİLİNCİ GELİŞMEMİŞTİR. POLİTİK ÖNDERLİKTEN, BAĞIMSIZ BİR PROLETARYA PARTİSİNİN ÖRGÜTLÜLÜĞÜNDEN YOKSUNDUR. YALNIZ ŞU VAR Kİ KOMÜN 1917 EKİM DEVRİMİNİN YOLUNU AYDINLATAN BİR İŞİK OLAMUŞTUR...

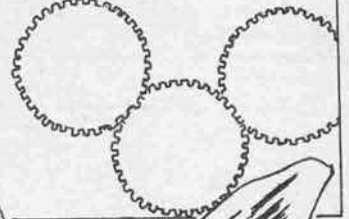

OSMAN GÜNEY

1870'LER FRANSA'SI VE PARİSİ KAPİTALİZMİN SÜREKLİ, ACIMASIZ BİR GELİŞİM SÜRECİNİ VARSITMAKTAYDI. SINIF MÜCADELESİ DİĞER AVRUPA ÜLKELERİNE GÖRE GÖRÜLMEYEN VE ŞİDDETLENDİ. MAKİNALASMA YLA GELİŞEN BÜYÜK SANAYİ GELENEKSEL YASAMI, KÖY HAYATINI ALT-ÜST ETMİŞTİ...

SONUÇ OLARAK 37 MİLYONLUK FRANSA'DA 4,7 MİLYONLUK BİR İŞÇİ SINIFI GELİŞMİŞTİ. PARİSİ TE YASAYAN 1,8 MİLYON KİŞİNİN DE 440.000'İ İŞÇİ İDİ...

BÜYÜK SİYASAL BİR SINIF MÜCADELESİNDE GÜNDEMİ GELİŞEN ALMAN-FRANSIZ SAVAŞI SONUCUNDA ŞU GERÇEK DE KÖRLEMİŞ BOYUNLARA KAZILDI:

GERÇEKTEN VATANSEVER OLANLAR, SÖMÜRÜCÜLER VE ONLARIN UŞAKLARI DEĞİL, İŞÇİ SINIFI, EMELKİ HALK VE ONLARIN YANDAKLARIDIR...

BU GERÇEK, BUGÜNÜN TÜRKİYESİNDE DE TEKRAR TEKRAR YORULANMASI GEREKEN BİR GERÇEKTİR...

KOMÜN ULUSAL BİR HAREKETTİ. BURJUVAZİYE, YABANCI İSTİLAÇILARA KARŞI YURTSEVERCE BİR TEPELİDİR. KOMÜN AYNI ZAMANDA ULUSLAR ARASI BİR HAREKETTİ. KOMÜN SAFLAĞINDA SAĞAN MACAR, POLONYALI, BELGİKALI, RUS, İTALYAN KİŞİLER VARDI.

BUGÜN DÜNYA İŞÇİ SINIFININ MARŞI OLAN "İNTERNASYONAL" BİR KOMÜNÜCÜ TARAFINDAN YAZILMIŞTIR. EUGENE POTTIER...

PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ ÖLÇÜSÜ, KOMÜN İLE BİRLİKTE VE ONDAN ÇIKARILAN DEĞİŞİMLERLE OTURMUŞTUR...

AYRICA KOMÜN'LE BİRLİKTE İŞÇİ SINIFI HAREKETİ İÇİNDE ETKİLİ OLAN ÜTOPYACILIK, REFORMCULUK, BLANQUIÇİLİK, PROUDHONÇULUK GİBİ SAPIK AKIMLAR ETKİNLİKLERİNİ KAYBETMEYE BAŞLAMISHTIR...

AUGUSTE BLANQUI

ANCAK BUGÜN DE BRANKELERİ GÖRÜLÜYOR Kİ SAPIK AKIMLARA KARŞI BİLİMSEL SOSYALİST BÜTÜNLÜK İÇİN VERİLEN KAUGA BİTİMİ YOR... SÖZGELİMİ BLANQUIÇİLİK DAHA DEĞİŞİK BOYUTLARLA YENİDEN KARŞIYLA GÖRÜLMÜKTE... KOMÜN RÜHÜ İLE BİRLİKTE BU KAUGA DA ÖDÜNSÜZ SÜRER, SÜRÜYOR... LENİN'İN ÖLÜNCÜ KENDİSİNİ KOMÜN'ÜN KIZIL BAYRAĞINA SARMALARINI İSTEMESİ BUNUN DA BİR GÖSTERGESİ SAYILAMAZ MI? KOMÜN İŞÇİ SINIFININ İLK ZAFERİ İDİ, BUGÜNSÜ NİHAİ ZAFERİ DAHA YAKIN...

